

bb.61. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 18.00 órától
zárásig

ok -cz

1977. november 21.

- 56. szovjet művészek a csepeli munkásotthonban
- 57. időjárásjelentés
- 58. a győri színház ady-émlékműsora oroszul
- 59. a szlovák filharmónikusok hangversenye Sopronban
- 60. bemutatták Révész György ady-filmjét
- 61. hírjegyzék

/mti/

...-

21.20/-ok

- 42 -

2130

Vége.

készült az mti belföldi szerkesztőségében

főszerkesztő: bajnok zolt

ügyeletes szerkesztő: halasi györgy

szerkesztette: koncz antal

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség

Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

60.008/k

Belföldi hírek

k e d d

bb. 1. magyar zeneművek sikere külföldön

i/me/bc -cz

1977. november 22.

Világszerte népszerűek a magyar zeneművek. Amint a kulturális külkereskedelmi tanács legutóbbi ülésén elmondták, a magyar hanglemezgyártó vállalat tavaly 850 ezer hanglemezt értékesített külföldön, 300 ezerrel többet, mint 1971-ben. A zenei kiadó exportja megháromszorozódott az utóbbi hét évben. A kultúra külkereskedelmi vállalat utján a világ legjelentősebb kiadóival alakult ki együttműködés. A legnagyobb forgalmat az NSZK-ba, az Egyesült Államokba, Angliába, Svájcba, Hollandiába bonyolítják le. Az utóbbi években fejlődött a Spanyolországba irányuló kivitel is. Kölcson-terakatok működnek többek között Londonban, New Yorkban, Torontóban, Sidneyben, Párizsban, Bomban, Bécsben, Amszterdamban, Zürichben. A zenepedagógiai kiadványokkal a zenét tanuló fiatalok körében szereznek híveket a magyar muzsikának, a több ezer példányban, öt nyelven megjelenő tájékoztatók, prospektusok pedig zenei életünk eseményeiről, rendezvényeiről tájékoztatják a külföldieket.

A kiadó impresszálo munkájával tekintélyes hangversenyrendezők és kiadók érdeklődését keltette fel a kortárs magyar zenei alkotások iránt. Balassa Sándor Irisz című zenekari műve például 1975 novemberétől napjainkig Bernben, Londonban, Helsinkiben, Prágában és Tokióban hangzott el.

/folyt.köv./

- 1 -

bb. 1. / magyar zeneművek... 1. folyt./rj

jövőre a manchester halle zenekarnak, a zágrábi filharmonikusoknak a francia rádió filharmonikus zenekarának műsorán szerepel. a stuttgarti rádiózenekar eötvös péter vezényelte magyar szimfonikus koncertjén nemrég durkó zolt, balassa sándor, jenek zoltán és sáry lászló műveit adták elő. doráti antal, a magyar származású világhírű karmester a jövő év februárjában washingtonban két alkalommal, detroitban három alkalommal - különböző zenekarok élén - mutatja be durkó zolt magyar rapszódia című művét. évekkal ezelőtt peter maxwell davies angol zeneszerző budapesti látogatása alkalmából durkó zolt és láng istván művet írt peter maxwell davies angol együttese számára. az együttes, amely négy évvel ezelőtt hazánkban előadta a két magyar művet meghívást kapott az idén a korunk zenéje fesztiválra. peter maxwell davies előreláthatóan 1979-ben magyar fesztivált szervez angliában.

jó alkalmuk a magyar zeneművészet propagálására a külföldi magyar napok, amelyeken a magyar zenekarok, szólolisták, zene-tudósok, pedagógusok is bemutatkoznak.

a budapesti nemzetközi zenei versenyek külföldi részvevői általában megtartják repertoárjukban az előadott magyar zeneműveket. a versenyek záróhangversenyeit külföldi rádióállomások is közvetítik. a versenyzők és a bartók szemináriumok hallgatói közül számosan újra és újra visszatérnek magyarországra. többen a zeneművészeti főiskolán folytatják tanulmányaikat. e versenyek visszhangját bizonyítja az is, hogy sydney zenei versenyeit magyar tapasztalatok hasznosításával szervezték meg.

a kulturális kapcsolatok eredménye az is, hogy ez évben 54 spanyol zenepedagógus - saját költségén - két hetet töltött magyarországon: a kecskeméti kodály intézetben ismerkedett a magyar zene-pedagógiával.

a kortárs magyar zene sikerét jelzik a külföldi megrendelések is. a londoni bbc megrendelésére készült durkó zolt turner illustrations című műve, amelynek ősbemutatója múlt év októberében a leeds-i fesztiválon volt. az amerikai library of congress keretében működő kousevitzky alapítvány balassa sándortól rendelt művet. bozay attila változatok című zenekari darabját a lisszaboni gulbenkian alapítvány számára komponálta. külföldi megrendelésre, inspirálásra írtak hidas frigyos, kocvár miklós, kalmár lászló, károlyi pál darabjai. magyarországon viszont az országos filharmónia koncerteket szervez azoknak a külföldi előadóművészeknek a részvételével, akik hozzájárultak a magyar zene népszerűsítéséhez. /mti/

--

bb. 2. „ady endre budapestje,,... a fővárosi szabó ervin könyvtár kiadványa

i/me/rj bc- -cz

1977. november 22.

„ady endre budapestje,, címmel a fővárosi szabó ervin könyvtár kiadványt jelentetett meg a költő születésének 100. évfordulójára. ebben elsőként adta közre egy kötetben adynak budapestről írt verseit, leveleit, publicisztikai írásait, novelláit.

faragó éva és ruzsicska mária, a fővárosi szabó ervin könyvtár budapest-gyűjteményének munkatársai azokat az írásokat válogatták ki az ady-életműből, amelyek a századeleji főváros társadalmi, politikai, szellemi életét tükrözik, a költőnek budapest iránti érzelmeit fejezik ki. a korabeli budapest arcát, forradalmi hangulatát idézik, a szöveggyűjteményt kiegészítő mintegy felszáz fénykép, kézirat és cikkmásolat is. /mti/

--

bb. 4. szánkó, siléckölcsönzés - királyréten , bánkuton

i/cs/gk/rj pr -cz

1977. november 22.

junius 1-én kezdte meg tevékenységét az ezermester és uttörőbolt vállalat ifjúsági turisztikai kölcsönzőszolgálat: a turázást, sportot kedvelő fiatalok kedvezményes áron kölcsönözhetnek sport- és turafelszereléseket, így kerékpárt, sátrat, gumimatracot, hátizsákot és számos más sporteszközt. a téli sportok szerelmeseit - s ez most nem időszerű - sí- és szánkókölcsönző várja királyréten és bánkuton. az ifjúsági turisztikai kölcsönző szolgálat azonban már a jövő nyárra is gondol: a kiszervezetek, uttörőcsapatok és iskolák már az idén igényelhetnek turisztikai és sporteszközöket, valamint táborozáshoz szükséges felszereléseket. az új szolgáltatás a technikai eszközök biztosításával jelentős segítséget nyújt a fiatalok szabad idejének hasznos előtöltéséhez.

az ifjúságra vár, hogy ezt lehetőségeihez mérten ki is használja.

/mti/

--

bb. 3. fesztiváldíj teheránból

i/mir/rj bc - cz

1977. november 22.

Jankovics Marcell „küzdők”, című animációs filmje a teheráni gyermekfilm-fesztiválon - a bemutató vetítéseken műsorra tűzött több tucat rövidfilm közül az iráni filmkritikusok díját elnyerte. /mti/

-. -

bb. 5. magyar bábopera az iraki televízióban

vid/fm/rj -cz

1977. november 22.

Irakban vendégszerepelt a pécsi bóbíta bábegyüttes. a magyar-iraki kulturális egyezmény alapján tíz napot töltött az arab országban a népszerű bábcsoport Kós Lajos vezetésével. ez volt a bóbíta első Európán kívüli turnéja. nyolc alkalommal léptek fel - Bagdadon kívül Kerbala városban is - és több mint háromezren nézték végig a gyermek-, illetve felnőtt műsort. bár a produkciók zömmel zenére épültek fel, előzőleg magnószalagra vették az arab nyelvű szöveget és az előadások előtt lejátszották a közönségnek. az együttes a bagdadi magyar nagykövetség szervezésében az Irakban dolgozó szakembereinknek és családtagjaiknak is adott műsort.

az arab országban egyébként nemcsak a bábozásnak, hanem a színjátszásnak sincsenek hagyományai, mivel a Mohamedán vallás tiltja az emberábrázolást. éppen ezért rendkívül nagy érdeklődés fogadta a bóbíta bábegyüttes bemutatkozását. az iraki televízió felvételt készített az egyik előadásról: Vass Lajos „a kis kakas gyémánt félkrajcára”, című harmincperces báboperájáról. /mti/

-. -

-4 -

bb. 6. bányászok az öregekért

vid/fm/rj -cz

1977. november 22.

egy évvel ezelőtt segítséget kérő levelet kaptak a nagykátai járási tanács egészségügyi osztályától a tatabányai bányászok. arra kérték a bányászokat: nyújtsanak segítséget ahhoz, hogy a járásban az öregek részére létesített 12 napközi otthon lakói hasznosabban tölthessék el szabad idejüket. a 12-es akna kisz-fiataljai örömmel segítettek, s a levél kézhezvétele óta rendszeresen küldenek az idős embereknek kézimunkázásra alkalmas színes műanyaghuzalokat. a föld alatti munkahelyeken minden robbantás után gondosan összegyűjtik az elrobbantott vezeték-nél visszamaradó műanyaghuzalokat. a sokszínű műanyagszálakból az idős emberek üvegeket fonnak be és más disztárgyakat is készítenek. eddig már 150 kiló huzalt vitt a posta tatabányáról a napközi otthonokba.

a napközi otthonok lakó és a 12-es akna bányászai között sűrű levélváltás is kezdődött, a napokban pedig a bánya küldöttei személyesen is meglátogatták a kókai és a szentlőrinc-kátai otthonok idős lakóit. a találkozás meghívással fejeződött be: a tatabányaiak meghívták városukba az öregeket. /mti/

-. -

bb. 7. nyitott tornatermek a hétfégen fejér megyében

vid/fm/rj -cz

1977. november 22.

minden hétfégen nyitott kapukkal várják a tornázni vágyókat a fejér megyei iskolák tornatermei. a megyében harmincöt általános és középiskola vállalta, hogy szombat-vasárnapra az üzemek, intézmények, kisz-szervezetek rendelkezésére bocsátja tornatermét, és lehetőséget biztosít a felnőtteknek is a hétfégi sportolásra, testedzésre. a hétfégi „tornaórákon”, testnevelő tanárok, vagy sporthoz értő felnőttek irányításával, segítségével próbálhatják ki a tornaszereket, gyakorolhatják a labdajátékokat a tornatermekbe látogatók. a hétféteken természetesen a diákok sincsenek „kitiltva”, iskolájuk sportlétesítményeiből. /mti/

-. -

-5 -

bb.8. arborétummal gazdagodik jászberény

vid/ok fm -cz

1977. november 22.

az alföld egyik legszebb városi zöldövezetének tervei készülnek jászberényben. az intenzíven fejlődő „jász-főváros”, határában jelenleg mintegy kétezer hektárnyi erdős terület húzódik. a természet ajándékát fokozatosan meghódítják a kirándulás, a hétféle pihenés, az egészséges testmozgás, az erdei torna számára, ugyanakkor tíz hektáros arborétum telepítését is tervbe vették. a kijelölt városközeli területen többtucatnyi fa- és cserjefajtát ültetnek el s olyan egzotikus növényeket is meghonosítanak, amelyek ritkaságszámba mennek az alföldön.

a természetátalakító és fejlesztő munkát társadalmi összefogással végzik. a terveket az országos természetvédelmi tanács, az erdőfelügyelőség és a középtiszavidéki vízügyi igazgatóság közreműködésével, segítségével végzik. a jászvárosi állami gazdaság csemetékertjében nevelik a leendő arborétum csemetéit, különféle cserjéit. a zagyvamenti mezőgazdasági tsz máris megkezdte a telepítéseket: eddig több mint 30 ezer facsemetét ültettek ki, amelyeket még 20 ezer darab követ. a hűtőgépgyár is aktívan hozzájárul a romantikus zöldövezet kialakításához: csónakázó és horgásztavat, valamint parkerdőt létesít a vállalat dolgozóinak közreműködésével./mti/

-.-.-

bb.9. befejeződtek a vízügyi építkezések a balatonon

vid/fm/ok -cz

1977. november 22.

a balatoni vízügyi egységek nagyrészt befejezték ideiglenes vízi építkezéseiket és rendező munkálataikat. a tavon még nem kezdődött el a jegesedés. az éjszakai fagyok még nem tudták megindítani a hártványosodást a hatalmas víztömeg felső rétegén sem. az időjárás napokon belül várható hatása azonban kiszámíthatatlan, ezért a munkagépek és az uszó egységek nagyrésze már telelőbe vonult./folyt.köv./

- 6 -

bb.9./ befejeződtek 1. folyt./-ok

az elmúlt évekhez hasonlóan idén is több ezer köbméter követ és betont építettek be a tó egyes partszakaszainak szegélyébe. az ujjakkal együtt a balaton mesterségesen kialakított állandó és ideiglenes partfalainak együttes hossza az idén már meghaladta a 65 kilométert. jórészt a somogyi oldal hullámveréstől és eróziós károktól leginkább veszélyeztetett részein emeltek újabb partfalakat.

az idén folytatták a somogyi oldalon az ugynevezett szakadó part védelmét és új strandnak készítettek partfalat és töltést balatonboglár és balatonfőlye között. a keszthelyi öbölben iszapcsapdákkal nagy mennyiségű üledéket gyűjtöttek össze és emeltek ki a tó fenekéről. rendszeresen kotorták a hajók utvonalaikat. a legtöbb munkát ez évben is a tihanyi homokzátony kotrása nyújtotta./mti/

-.-.-

bb.10. mosoda, gépkocsijavítás, filmlaborház - több mint százmillió forint a fővárosi ipari szolgáltatások fejlesztésére

km/fe/bc/ok -cz

1977. november 22.

a szolgáltatások fejlesztésére több mint százmillió forint támogatást adott idén a fővárosi tanács ipari főosztálya. ebből jelentős összeg jutott a textiltisztítás korszerűsítésére, a személygépkocsik, a motorkerékpárok javításával, karbantartásával foglalkozó hálózat fejlesztésére, s változatlanul kiemelten támogatják az építőipari szolgáltatások bővítését. nagyobb összeget fordítottak a híradástechnikai, a háztartási gépek javításával foglalkozó vállalatok, szövetkezetek dotációjára is.

a tanács jónéhány, még 1976-ban elkezdődött beruházásból is részt vállalt anyagilag, például az afit xiii. kerületi szabócs utcai szervizének bővítéséből. az itt épülő szerviz kapacitása 600 ezer óra lesz évente. korszerű diagnosztikai sorok, a legújabb műszerek állnak majd a szerelők rendelkezésére. várhatóan 1979-ben készül el a minden igényt kielégítő személygépkocsijavító állomás./folyt.köv./

- 7 -

bb.10./ mosoda, gépkocsijavítás 1. folyt./-ok

ugyancsak tanácsi támogatással alakítja, bővíti az interag az alkotás utcai szervizét. kísérleti jelleggel itt működik majd az ország első öntevékeny gépkocsijavító műhelye. egy gépkocsiálláson a hozzáértő gépkocsivezetők rendelkezésükre bocsátott műszerekkel, szerszámokkal saját maguk javíthatják ki a négykerekek kisebb hibáit. tanácsi segítséggel 160 ezer óra kapacitású motorkerékpár szerviz építését kezdte meg a hungaro-szerviz zuglóban az egressy uton.

a patyolat részére megkezdtek a 249 millió forintos költséggel épülő gyömrői uti nagymosoda építését: létesítéséhez a fővárosi tanács 150 millió forinttal járul hozzá. a ruhatisztító szövetkezet is - évi 1680 tonna kapacitással - tanácsi segítséggel bővíti a kőbányai vasgyár utcai telepét. a szövetkezet a XIX. kerületi vöröshadsereg uton és a X. kerületben a kerepesi uton modern mosószalont nyit, a patyolatnak a X. kerületi városközpontban épülő hasonló üzlete.

az igényekkel összhangban, támogatást adnak az elektromos - háztartási gépjavító tevékenységét végzőknek is: korszerűsítették a XVI. kerületi szabadság uti és a X. kerületi pongrácz uti szervizt, s az év végéig új felvevőhely nyílik a kerepesi uti lakótelepen.

az idén folytatódott a javszer röppentyű utcai ~~asztalos~~ műhelyének korszerűsítése. a fővárosi tanács hozzájárult a javszer határ uton épülő korszerű raktárának létesítéséhez is.

a szövetkezetek lakásszervize is tanácsi támogatással bővítheti kapacitását: az idén álltak munkába a gyors hibaelhárítást szolgáló szervizkocsik, amelyek munkáját urh központ koordinálja.

nem feledkeztek meg a személyi szolgáltatások továbbfejlesztésének támogatásáról sem. 87 millió forintos költséggel korszerű laborházat épít a főfotó színes filmek kidolgozására. a tanács 32 millió forinttal segíti a beruházást. ötvennél több fővárosi fodrászüzlet kulturáltabbá, korszerűbbé tételéhez is több millió forinttal járult hozzá ebben az évben a tanács./mti/

- 8 -

bb.11. rablásért, emberölési kísérletért 17 évi szabadságvesztés

i gy/tr/bc/ok -cz

1977. november 22.

a nagyatádi járásbíróház épületébe egy este betört nézics jános 25 éves segédmunkás, büntetett előéletű berzencei lakos. felszakította az I. emeleti iroda ajtaját, majd ácsfejszéjével felfeszítette a lemezszekrényt, s abból magához vett 22 ezer forint értékű illetékbélyeget, több ezer forint készpénzt, egy zenit fényképezőgépet és egy kézimikrofont. zsákmányával távozni készült, amikor az épületben lévő ideiglenes lakásába tért haza egy ügyész. amikor az iroda elé ért, nézics az ácsfejszéjével rátámadt. hat súlyos ütést mért rá, az utolsó, életveszélyes sérülést okozott.

nézics e bűntény előtt, s azt követően is betörések sorozatát követte el, mintegy 58 ezer forint kárt okozva.

a legfelsőbb bíróság - amely fellebbezés folytán tárgyalta az ügyet - nyereségvágyból elkövetett emberölés büntetettének kísérletében, hatrendbeli jogtalan behatolással elkövetett lopás büntetettének, kétszeri lopási kísérletben talált bűnösnek nézics jánost, s helyben hagyva az első fokon eljáró pécsi megyei bíróság ítéletét 17 évi fegyházban végrehajtandó szabadságvesztésre és tízezer forint vagyonekbezársra ítélte, egyúttal kötelezte az okozott kár megtérítésére./mti/

-.-

- 9 -

bb.12. homlokzatpanelek diszítése új módszerekkel - tapasztalatcsere ndk-beli partnerekkel

i/sb/kné/ie/a/-cz

1977. november 22.

az új épületek, lakónegyedek változatosabb kialakítása érdekében a beton-és vasbetonipari művek gyártmányfejlesztő szakemberei új eljárások kidolgozásával bővítik a homlokzati vasbeton panelek választékát. a bvm szonoki gyára így már sorozatban készít mintázott felületű falpaneleket. a betont a mintázott negatív formára öntik, amelynek kidombordó rajzolata, bélyegzi, bele a maradandó kintát a panel felületébe. legutóbb a dél-pesti kórház falpaneleit készítették ilyen matricás formával mintázott diszítéssel. biztató lehetőséget kínál a választékbővítésre a dunaujvárosi gyáregység komló telepén végzett kísérlet is, amely szerint a chemical vállalat homlokzatképző anyagával színes és sima felületű paneleket készítettek.

a választék bővítésére újabb lehetőséget nyújt, hogy a gyártmányfejlesztők a bvm ndk-beli testvérvállalatával ebben a témában is műszaki-tudományos együttműködésre léptek. összehangolt munkaprogramot dolgoztak ki, amely szerint kölcsönösen tájékoztatják egymást kísérleteik eredményeiről. a magyar fél elsősorban a matricás panelmintázás technológiai módszerével ismerteti meg ndk-beli partnereit, akik viszont két újfajta technológiai módszerről adnak részletes tájékoztatást. az egyik a friss betonba hengerléssel nyomnak mintákat, a másik a panel homlokzati felületét üvegselyem gyékény felragasztásával diszítik./mti/

--

bb.13. használatban próbálják ki az új fogyasztási cikkek - a könnyűipari miniszter rendelete

i/ol/kné/ie/a/-cz

1977. november 22.

a termelők maguk próbálják ki először az általuk előállított, újonnan bevezetésre szánt fogyasztási cikkek, győződjenek meg arról, hogy megfelel-e a minőségi követelményeknek, hogyan válik be viselés közben, - valamennyi vállalatra, szövetkezetre kiterjedően erről intézkedik a könnyűipari miniszter most napvilágot látott rendelete.

/folyt.köv./
7.40/a

- 10 -

bb.13./ használatban.....folyt./-a

a vállalatok, szövetkezetek ennek megfelelően a jövőben kötelesek elsősorban saját berkeikben alaposan megvizsgálni új termékeiket, különösen azokat a fogyasztási cikkeket, amelyek új gyártási technológiával, új anyagból, vagy újfajta anyag-összetétellel, illetve új konstrukció alkalmazásával készülnek.

a fogyasztók és termelők legsajátabb érdekeit szolgáló rendelkezés szerint azok az új cikkek, amelyeknek használat közbeni viselkedését műszeres vizsgálattal nem lehet megállapítani, a sorozatgyártást megelőzően használati-viselési próbára adhatók ki. ez a próba azonban nem pótolja a külön jogszabályban vagy hatósági rendelkezésben előírt egyéb vizsgálatokat.

a használati-viselési próbát az adott termék jellege szerint az illetékes könnyűipari minőségellenőrző szervnél, illetőleg ilyen lehetőség hiányában - s a rendeletben foglalt megkötöttségek szerint - magán személyek bevonásával hajtják végre. ez utóbbi esetben is viselési próbát a vállalatnak elsősorban saját dolgozói körében kell megszerveznie, s a próbát végző személyt tájékoztatni kell a termék használati, kezelési módjáról is. a próbák szabályait - csakugy, mint az értékelés, továbbá a tapasztalatok hasznosítási rendjét - külön vállalati szabályzatban kell meghatározni. a szabályozást és annak megtartását a minőségellenőrző intézetek is ellenőrzik.

végősoron a vállalat által végzett vizsgálatok és a próba eredményeinek együttes értékelésével döntenek el, hogy az adott termék alkalmas-e a vele szemben támasztott igények kielégítésére./mti/

--

bb.14. 15 mázsa elit vetőmag a keszthelyi csemege fehér paprikából

vid/fm/a/-cz

1977. november 22.

a keszthelyi fehér csemege fehér paprikából az idén 15 mázsa elit vetőmagot állítottak elő a kesztjelyi agrártudományi egyetem kertészeti telepén, valamint a belecskai, a nagyrévi és a cibakházi termelőszövetkezetekben.

/folyt.köv./
7.50/a

- 11 -

bb.14. 15 mázsa.....folyt./-a

vetőmagtermesztéshez szükséges anyagot a keszthelyi agrártudományi egyetem kertészeti tanszéke bocsátotta a szövetkezetek rendelkezésére.

a vizsgálati eredmények szerint az idén kiváló minőségű vetőmagot állítottak elő a nagyüzemek: tisztasága és csiraképessége meghaladja a szabványban előírtat. a nagymennyiségű vetőmag tasakolását már a napokban megkezdték és hamarosan a boltokba kerül./mti/

.-.

bb.15. termelőszövetkezeti összefogással: kutfuró közös vállalat alakult baranyában

vid/fm/a/-cz

1977. november 22.

baranya falvaiban évek óta feszítő gond, hogy nincs elég jó vizű kut, ezért most több termelőszövetkezet összefogásával kutfuró közös vállalat alakult pécs székhellyel. elsősorban a mezőgazdasági üzemek és a falusi lakosság vízellátását akarják megjavítani. sok éves elmaradást kell e téren pótolni, ráadásul a természetvédelmi törvény rendelkezései értelmében számos működő kutat le kell zárni és helyettük újat furni. a kutfuró közös vállalat ötven emberrel, valamint két és fél millió forint értékű gépi berendezéssel dolgozik és 800 méter mély kut furására is képes. már az első évben - 1978-ban 18 millió forint értékű termelésre számít a vállalat, az igények azonban legalább százmillió forint értékű munkára rugnak. a bolyi mezőgazdasági kombinát, a szigetvári állami gazdaság és a mozsgói zrinyi tsz például hatalmas szakosított tenyésztési telepeket épít a mostani ötéves tervben, s ezek számára nagy vízhozamu üzemi kutakat készít a vállalat. a termelést szolgáló víznyerő helyeken kívül kommunális célokra is furnak majd kutakat, így módon enyhítve a falusi lakosság vizgondjait./mti/

.-.

8.03/a

- 12 -

bb.16. önszerelős autódaru

vid/fm/a/-cz

1977. november 22.

különleges autódaruval gyanapodott a komárom megyei állami építőipari vállalat gépparkja. az nszk-japán kooperációval készült daru önszerelős, ami azt jelenti, hogy hatalmas gépjét annak minden részét - gombnyomásra önmaga szereli össze és emeli fel 45 méter magasba. ugyancsak gombnyomásra csuklik össze a daru óriás karja. a hétmillió forintért vásárolt autódaru biztonsággal mozog nemcsak az építkezések munkahelyein, hanem a közúti közlekedésben is. egyszerre 30 tonna súlyt képes felemelni 45 méter magasba a teleszkóppal és hidraulikákkal működő autódaru. amennyiben a megengedettnél nagyobb terhet kapcsolnának a daru gépmjére, azonnal ,, megtagadja a munkát,, és vészjeleket ad le.

komárom megyében ez az első ilyen autódaru. hogy gazdaságos legyen az értékes berendezés kihasználása, a komép kölcsön adja más vállalatoknak is magasépítkezések szereléséhez. /mti/

.-.

bb.17. újabb csőkutak a cseren

vid/fm/a/-cz

1977. november 22.

vas megye jellegzetes tájegységén, a sekély termőréteggű, kavicsos, erősen savanyu talaju cseren gazdálkodó pápóci szabad föld termelőszövetkezet újabb csőkutak létesítésével növeli a termelés biztonságát, a terméseredményeket. e vidékről a kisparaszti gazdálkodás idején még a husz holdas gazdák is eljártak más megyékbe dolgozni, hogy a hiányzó gabonájukat, s az állataik részére szükséges takarmányt előteremtsék.

/folyt.köv./

8.10/a

- 13 -

bb.17./ ujjabb.....folyt./-a

a szövetkezésnek, a közös összefogásnak azonban ezen a területen is évről-évre szebb eredményei születnek. nagyarányu talajjavítással, csőkutak létesítésével, eddig ezen a vidéken nem termelt növények meghonosításával, nagyarányu gépesítéssel segíti az állam a szövetkezeteket a mostoha körülmények megváltoztatásában.

a pápóci termelőszövetkezet területén eddig huszonhárom csőkut volt. a most elkészült tervek szerint még tizenkettőt létesítenek, s a munkákat még ebben az évben befejezik. a régiekkel együtt tehát harmincöt kut csőrendszere ontja majd a vizet a szomszjas földekre. ezáltal a közös gazdaság szántóterületének mintegy 60 százaléka, több mint 1100 hektár válik öntözhetővé./mti/

--

bb.18- baleset

s/a/pr/-cz

1977. november 22.

budapesten a középület építő vállalat x. kerület harmat utcai építkezésén a harmadik emelet magasságából leesett és meghalt, a biztonsági öv nélkül dolgozó sulyok istván 33 éves kubikos, jászágói lakos. a baleset körülményének tisztázására vizsgálat indult./mti/

--

bb.19. gyémántlakodalom kömlőn

vid/ká/a/-cz

1977. november 22.

a heves megyei kömlő községben gyémántlakodalmat ünnepeltek. nagy gábor és kis erzsébet 60 esztendővel ezelőtt, 1917 novemberében kötött házasságot. a családi jubileum alkalmából az ünnepelteteket három gyermekük, továbbá hat unokájuk és kilenc dédunokájuk köszöntötte./mti/

--

bb.20. az állami bábszínház előadása kaposváron

vid/ká/a/-cz

1977. november 22.

a kaposvári latinca sándor művelődési központban megkezdtek két napos vendéggjátékukat az állami bábszínház művészei. tóth eszter mesejátékát adják elő mindkét napon, három-három alkalommal./mti/

--

10.55/a

- 14 -

bb.21. zenei gyűjtemény a körmendi könyvtárban

vid/kz/a/-cz

1977. november 22.

az alapításának 25.évfordulóját ünneplő körmendi járási könyvtárban zenei gyűjteményt hoztak létre, s az olvasóterem mellett egy korszerű zeneszobát alakítottak ki. az új létesítményben hanglemezek, könyvek, magnószalagok, lemezjátékszók, magnetofonok várják a zenekarátokat. a magnósok számára a könyvtár dolgozói vállalnak átjátszást is. az új szolgáltatást, nagy örömmel fogadták a járási széknelyen./mti/

--

bb.22. közuti hid előregyártott elemekből

vid/kz/a/-cz

1977. november 22.

közuti hidat adtak át rendeltetésének kedden a nógrád megyei nagybárkányban. az esemény nem a hid méretei, vagy különleges fontossága miatt érdemel figyelmet, hiszen mindössze négy méter széles községi közuti hidról van szó. érdekessége az, hogy az új hidat a viziterv által kidolgozott előregyártott panelekből, rakták össze, az utolsó panel szerelése után a hid lényegében üzembe helyezhető; kiviteli ideje a korábbinak mintegy harmadára, költsége a felére csökkent.

nógrád csaknem háromszáz közuti hidjából százhatvan-nak a teherbíróképessége, szélessége már nem felel meg az előírásoknak. az összerakható, husz tonna teherbírásu és az elemek variálásával akár huszonnégy méter szélesre is kialakítható építmény mindenben megfelel a tanácsi és mezőgazdasági utakra érvényes követelményeknek. ezért a következő években az elavultakat előregyártott panelekből épített közuti hidakkal cserélik fel nógrád megyében./mti/

--

bb.23. 25 éves a nyiregyházi megyei könyvtár

vid/kz/a/-cz

1977. november 22.

25 évvel ezelőtt, 1952. november 22-én avatták fel nyiregyházán a szabolcs-szatmár megyei könyvtárat. az intézmény kezdettől kettős feladatot lát el: központja a megye tanácsi könyvtárhálózatának, egyben a megyeszékhely központi könyvtára. az elmúlt negyedszázad alatt hathatósan közreműködött a járási és körzeti könyvtárak kiépítésében, megszervezésében. művelődési autó segítségével a tanyavilágba is eljuttatta a könyveket és filmeket. 1975-től, az új könyvtárépület átadásától, jelentőségéhez méltó körülmények között dolgozik az intézmény, s a korábbinál lényegesen jobbak a szolgáltatások feltételei.

/folyt.köv./
12.05/a

- 15 -

13⁰⁰

bb.25./ 25 éves.....folyt./-a

a felnőtt -és gyermekkölsönzőket, olvasó termeket, kutató szobákat alakították ki. tovább szélesedett a könyvtár tevékenysége. többek között zenei-és helytörténeti részleg áll az érdeklődők rendelkezésére. zenei könyvtára kétezer hanglemezzel várja a látogatókat, mikrofilmtára 1880-as évektől tartalmazza a napilapok közleményeit. amíg azavatáskor alig 14 ezer kötet volt az intézmény állománya, jeleneg 134 ezer kötet könyv és 490 folyóirat között válogathat a 11 ezer rendszeres olvasó. az intézmény az utóbbi években egyre több megyei és országos tanácskozásnak is ad otthont./mti/

--

bb.24.,,, balaton csak egy van,, - környezetvédelmi kiállítás síófokon

vid/kz/a/-cz

1977. november 22.

,, balaton csak egy van,, mottóval nyílt környezetvédelmi kiállítás kedden síófokon. a magyar tudományos akadémia, az illetékes minisztériumok és intézmények közreműködésével rendezett kiállítás nyolc témakör szerint csoportosítva mutatja be a tó és környékének növény-és állatvilágát, a víz-és a partvidék madárvilágának védelmét, a balatonkörnyéki mező-és erdőgazdálkodást, a település környezet-és tájvédelmét, a közegészségügyi helyzetét és idegenforgalmát.

a kiállítás az idén első ízben megrendezett síófoki műszaki közgazdasági hónap programjába tartozik./mti/

--

bb.25. üdvözlő távirat

mm/a/pr

1977. november 22.

losonczy pál, az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki jókívánságait eliasz sarkisz köztársasági elnöknek, a libanoni köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából./mti/

--

12.11/a

- 16 -

13⁰⁰g

bb.26. renato francesconi az erkelben

mm/a/pr

1977. november 22.

az operaház igazgatósága közli, hogy november 24-én, csütörtökön az erkel színházban jevgenij nyesztyerenko partnereként renato francesconi, a veronai aréna, a covent garden tenoristája lép fel a don carlos címszerepében.

/mti/

--

bb.27.közlekedési balesetek

mm/a/-cz

1977. november 22.

kunszentmiklós külterületén farkas tóth sándor 25 éves tsz-tag tassi lakos motorkerékpárral az árokba hajtott, majd egy fának ütközött és a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint a motorkerékpáros gyorsan hajtott.

monor külterületén egy kanyarban pete istván 29 éves boltvezető nyáregyházi lakos személygépkocsijával kisodródott az uttestről, egy fának ütközött és a baleset következtében a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint nem az utviszonyoknak megfelelő sebességgel vezette személygépkocsiját.

szentendre belterületén egy kijelölt gyalogátkelőhelyen hitzinger erik 27 éves esztergályos helyi lakos motorkerékpárral elütötte özvegy csoma istvánné 66 éves nyugdíjas helyi lakost, aki kórházba szállítás után sérüléseibe belehalt. a motorkerékpár vezetője súlyos sérülést szenvedett. a vizsgálat eddigi adatai szerint a motorkerékpáros nem adta meg az elsőbbséget a gyalogosnak.

a békéscsabai konzervgyár hagymaszárító részlegében kesjár ilona 53 éves segédmunkás békéscsabai lakost munka közben az egyik szállítószalag elkapta, amelynek következtében olyan súlyos fejsérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt. a vizsgálat eddigi adatai szerint kesjár ilona a gépre szerelt védőláncot a tilalom ellenére lekasztotta. a rendőrség szakértő bevonásával tovább folytatja a baleset vizsgálatát./mti/

12.45/a

- 18 -

13¹⁵g

bb.28. időjárás jelentés

a/-cz

1977. november 22.

a meteorológiai intézet jelenti november 22-én, kedden
12.00 órakor: többfelé eső, zápor

szárazföldünk időjárását ismét a változékonyság jellemzi. középpontjában stockholm-koppenhága fölött nagy kiterjedésű ciklon örvénylik. ennek előoldalán a földközi-tenger felől enyhe, nedves levegő áramlik a balkán-félszigeten át közép- és kelet-európa fölé. az érkező enyhe, valamint a közép-európát kitöltő hideg levegő találkozása, sok helyen borult, esős időt okoz. az említett ciklon hátoldalán északi, északnyugati áramlással hűvös levegő érkezik skandinávia felől nyugat- és délnyugat-európa fölé. ott is borult, szeles, csapadékos az idő. a következő 36 órában a kárpát-medence időjárását már az északnyugati felől érkező hűvös levegő határozza meg, a szél megerősödik és a hőmérséklet újból kissé csökken.

házánkban hétfőn az ország nagy részén változóan felhős idő volt, eső nélkül. délnyugaton, valamint északkeleten helyenként egész napon át köd volt. a legmagasabb nappali hőmérséklet a ködös helyeken csak 0- plusz 2, máshol plusz 3, plusz 10 fok között volt. a késő esti-éjszakai órákban előbb északnyugaton, majd országszerte esett az eső, a negyeken havas eső. a ma reggel 7 óráig lehullott eső mennyisége általában csapadéknyom és 5 mm között volt, de északon helyenként 5-8 mm-t mértek, ma hajnalra északnyugaton plusz 1- plusz 5, máshol általában plusz 1- mínusz 3 fokig hűlt le a levegő. délelőtt borult idő volt, ismétlődő esőkkel. a hőmérséklet 11 órakor 4-12 fok között alakult.

budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 2,7 fok volt, 1,3 fokkal alacsonyabb, mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 4 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 751 mm, gyengén emelkedik.

várható időjárás szerda estig:

kedden: nyugat felől időnként kissé felszakadozó felhőzet, főként az ország keleti felében várható ismétlődő eső.
/folyt.köv./
12.55/a

- 18 -

bb.28./ időjárásjelentés....folyt./-a

szerdán: felhőátvonulások, záporokkal, a magasabb fekvésű helyeken hózáporokkal.

kedden még többfelé élénk déli, majd fokozatosan megerősödő és előbb a dunántúlon, később máshol is északnyugatra, északra forduló szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 0 - plusz 5 fok között,

legmagasabb nappali hőmérséklet szerdán: plusz 5 fok körül.

a duna vízállása budapestnél 225 cm, vízhőfok 6,6 c.fok.
/mti/

..-

bb.31. megalakult a tszker

t/jf/mm/ie/a/-cz

1977. november 22.

a termelőszövetkezeti kereskedelem színvonalának növelésére, a lakossági ellátás javítására kedden megalakult a tszker, a termelőszövetkezetek értékesítő, beszerző és szolgáltató közös vállalkozása, amelyet 960 közös gazdaság hozott létre. alapvető feladata: koordinálja a szerződő felek termékforgalmi tevékenységét, és az ezzel kapcsolatos összes tennivalót ezentúl országosan és összehangoltan fejleszti, szélesíti. az új szerv látja el a társulásban résztvevők szakmai-kereskedelmi érdekképviseletét és védelmét, szervezi az állami és más szövetkezeti felvásárló, feldolgozó és forgalmazó szervekkel való együttműködést és gondoskodik az exportra kerülő áruk mennyiségének növeléséről. a tszker megyei szervei azonban forgalmazási önállósággal rendelkeznek. a vállalkozás a jövő év január 1-től kezdi meg munkáját, budapesti székhellyel.

x x x

jászonyi ferenc, az mti munkatársa írja:

nem ujkeletü tevékenység a téeszkek összefogása a termékforgalmazásban. korábban is voltak sikeres próbálkozások a termelés folyamatának, meghosszabbítására, azaz a mezőgazdasági termékek közvetlen értékesítésére a közvetítő kereskedelem kikapcsolásával.
/folyt.köv./

13.03/a

- 19 -

14¹⁵g

:

bb.31./ megalakult.....1.folyt./-a

tíz évvel ezelőtt alakultak meg az első termékforgalmi társulások, egyebek között a termelőszövetkezetek áruértékesítését szervező iroda, s csaknem valamennyi megyében működött ilyen szervezet. a társulások az elmúlt évben nyolcmilliárd forint értékű árut vásároltak, illetve értékesítettek, s ezzel nemcsak a lakosság ellátását szolgálták, hanem a közös gazdaságok kezére is játszottak azzal, hogy számukra nélkülözhetetlen alapanyagokat, ipari eszközöket stb. vásároltak. forgalmazott termékeik 90 százalékát a társulásukba tömörült téeszek termelték, a fennmaradó 10 százalékot az ugynevezett kapcsolt áruk tették ki; ezek előállítására a nagyüzemekben nem volt lehetőség, ezért más forrásból szerezték be vevők kívánsága szerint. a vásárlási és értékesítési tevékenység a téeszek összes ráfordításának, illetve bevételeinek mindössze öt százalékát tette ki, a kereskedelmi tevékenység azonban mégis jelentős volt, mert például 240 téesz-boltot láttak el általában közkedveltségnek örvendő áruval. összesen 960 termelőszövetkezet tevékenységét koordinálták ezek a szervezetek, amelyek azonban a piacoktól való nagyobb távolság, valamint az országos érdekeltség és az elmélyült kooperáció hiánya miatt még akkor sem működtek teljes hatáskörrel, amikor később ugyan, már budapesti székhellyel, de lényegében nem országos hatáskörrel és „lazább, társulási formában igyekeztek összefogni tevékenységüket.

a tszker önálló jogkörrel rendelkezik; olyan vállalkozás, amely fokozottabb érdekképviseletet láthat el, előreláthatóbban tervezheti meg az áruk forgalmazását, értékesítését, ilyen módon valóban versenytársa lehet az állami és szövetkezeti kereskedelemnek, amely esetenként - amint az ideai zöldség-és gyümölcsforgalmazás tapasztalatai is bizonyítják - göngyöleg-, szállítóeszközhiány miatt és a kívántnál szerényebb bolthálózat következtében esetenként nem tudott megbirkózni a feladatokkal. a kereskedelem nehézségeit részben átvállalja majd a tszker azzal, hogy, mozgásba hozza, a téeszek már meglévő szállítóeszközeit, gondoskodik az alkalmi elárushelyek számának növeléséről, és - ami ugyancsak lényeges feladat - bevonja érdekkörébe az ellátás helyenkénti „fehér foltjait, természetesen továbbra is biztosítja a tsz-bolthálózatok kifogástalan áruellátását./mti/

13.20/a

1410g

- 20 -

bb.29. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke november 22-án 13.00 óráig

se/a/-cz

1977. november 22.

1. hanglemezek
2. ady-kiadvány
3. fesztiváldíj
4. siléckölcsönzés
5. bábopera
6. bányászok az öregekért
7. nyitott tornatermek
8. arborétum
9. vízügyi építkezések
10. ipari szolgáltatások
11. szabadságvesztés
12. homlokzatpanelek diszítése
13. könnyűipari rendelet
14. vetőmag
15. kútfuró vállalat
16. önszerelő autódaru
17. csökutak
18. baleset
19. gyémántlakodalom
20. a bábszínház kaposvárrott
21. zenei gyűjtemény
22. közúti hid
23. a nyirehyházi könyvtár
24. kiállítás síófokon
25. távirat/1.jav./
26. vendégszereplés
27. balesetek
28. időjárásjelentés
29. hírnegyék

/mti/

--

13.25/a

1410g

- 21 -

bb30. aratják a nádát a velencei-tónál

vid/kz/a/-cz

1977. november 22.

az elmúlt napok hideg időjárása megérlelte a nádát a velencei-tónál. a tó északi partján, ahol a zord tavi szelek már lecsupasztották a nádszálakat, kedden megkezdték a nád-aratást. a szunyog-sziget környékén láttak elsőként munkához a gépek. a tervek szerint az idén hatszázezer kéve nádát takarítanak be a velencei-tónál. ennek mintegy hatvan százalékát tetőfedő-nádként, illetve nádszőnyegként exportálják.

a rendkívül nehéz téli munkát már csaknem teljesen gépesítették: a meglévő öt kombájn mellé az idén újabb hatot vásárolnak, hogy végleg nyugdíjba küldhessék a nádaratók ősi szerszámát a,, gyalázkát,,./mti/

--

bb.32. gyorsan kifizetődik a beruházás - uszályonként negyven cementszállító gépkocsit megtakarítanak

vid/kz/a/-cz

1977. november 22.

a próbák sikeresek voltak, most már üzemszerűen szállítanak a dunán cementet lábatlanról budapestre. a lábatlani cementgyár és a budapesti lakásépítő vállalatnak a kvassay-zsilip-nél működő betongyártó telepe között szállítanak először hazánkba a dunán ömlesztett cementet. a két vállalat között több mint 90 kilométert utazik a cement. ezzel a módszerrel jelentős összeget megtakarítanak a népgazdaságnak, mert a vízi szállítás fuvarköltése a vasutinak nyolcada, a közutinak mindössze huszonötöd része. a lábatlani kikötőben levegőpárnán csuszátva juttatják az uszályba a cementet, a kvassay-zsilip-nél pedig szovjet technológiával és berendezésekkel szippantják ki az uszályokból és csővezetéseken át a betongyártó telep siló-jába juttatják.

/folyt.öv./

13.30/a

- 22 -

Hagy

bb.32./ gyorsan.....folyt./-a

eddig 3000 tonna cementet küldtek a dunán lábatlanról a fővárosba. egy uszályba 400-450 tonna cementet töltenek, s így uszályonként 40 cementszállító gépkocsit megtakarítanak. a lábatlani példa azt bizonyítja, hogy a duna partjára települt termelők és fogyasztók vízi összekapcsolása - bár jelentős beruházási összeget igényel - kifizetődik a népgazdaságnak./mti/

--

bb.33. tájékoztató a jövő évi prágai bélyeg világkiállításról

t/kf/tr/ie/a/-cz

1977. november 22.

tíz év után a jövő év szeptemberében ismét prágában rendezik a postabélyeg világkiállítást - jelentették be kedden a csehszlovák nagykövetség sajtótájékoztatóján.

dr.frantisek svarc, a csehszlovák bélyeggyűjtő szövetség elnökhelyettese, a szervezőbizottság titkára elmondotta, hogy a nemzetközi filatelista szövetség védnökségével rendezett kiállítás egybeesik az első csehszlovák postabélyeg kiadásának 50.évfordulójával. ezért a világkiállítás alkalmából mar eddig is többféle művészi alkalmi bélyeg és bélyegsorozat jelenik meg, s tervezik továbbiak kiadását. a világ filatelista mozgalmának, bélyegalkotásainak seregszemléjére a nemzetközi szövetség valamennyi tagországa jelezte részvételét, a gyűjteményeket január végéig várják.

az egyéni bélyeggyűjtők, a külföldi postaigazgatóságok és a postamuzeumok anyagait kilencezer négyzetméter területen mutatják be: a jelzések alapján mintegy 1500 gyűjteményre számítnak. a világkiállítás részeként a művészet és a postabélyeg kapcsolatáról külön bemutatót is rendeznek, amelyet a nemzetközi esemény után is nyitvatartanak önálló kiállításaként.

a magyar posta és a magyar bélyegmuzeum bemutatásra kerülő gazdag anyagát már rendezik. a magyar bélyeggyűjtők országos szövetsége a magángyűjtők anyagaival nevezett be a nemzetközi bemutatóra, amelyre még várják a hazai gyűjteményeket./mti/

--

13.40/a

- 23 -

14³⁵g

bb.34. szovjet autót-építési miniszter budapesten

a-cz

1977. november 22.

alekszej alekszandrovics nykolajev, az oszszszk autót-
utépítési és üzemeltetési minisztere pullai árpád közlekedés-
és postaügyi miniszter meghívására kedden ötnapos szakmai lát-
ogatásra budapestre érkezett. megvitatták a két országot érin-
tő közutépítési és fenntartási kérdéseket, és tanulmányozták a
tudományos-műszaki együttműködés bővítésének további lehetősé-
geit. a szovjet miniszter fogadására a ferihegyi repülőtéren
megjelent kiss dezső közlekedés-és postaügyi miniszterhelyet-
tes és nykolaj szemjonovics oszipov, a szovjetunió budapesti
nagykövetségének tanácsosa./mti/

--

bb.36. kerekes györgy festőművész kiállítása békéscsabán

vid/ká/a/-cz

1977. november 22.

kedden békéscsabán a kner nyomda kulturtermében meg-
nyílt kerekes györgy festőművész kiállítása. életképeit, port-
réit, csendéleteit, tájképeit kovács györgy költő ajánlot-
ta a közönség figyelmébe. a tárlat 36 képét november 28-ig te-
kinthetik meg az érdeklődők./mti/

--

bb.35. ungvári művészek tárlata nyiregyházán

vid/kz/a/-cz

1977. november 22.

a kárpátontuli terület festőinek elmúlt években szü-
letett alkotásaiból rendezett képzőművészeti kiállítás nyílt
kedden a nyiregyházi jósa andrás muzeumban. az ungvári területi
muzeum ezzel a bemutatóval a nyírségiek idei ungvári kiállí-
tását viszonzza.

a kárpátontuli festői szépségű tájait, népi hagyomá-
nyait megjelölés csaknem félszáz alkotást a hónap végéig
láthatják az érdeklődők./mti/

--

13.45/a

- 24 -

14.05/a

bb.37. koszoruzások az ady-centenárium alkalmából

t ma/s/pr/p -cz

1977. november 22.

ady andre születésének 100. évfordulója alkalmából kedden
délután megemlékezést tartottak a mező imre uti temetőben.
résztt vett a koszoruzási ünnepségen aczél györgy, a miniszter-
tanács elnökhelyettese és óvári miklós, a központi bizottság tit-
kára, az mszmp politikai bizottságának tagjai.

a költő sirjánál az ady emlékbizottság nevében apró an-
tat, a politikai bizottság tagja, az emlékbizottság elnöke és
király istván akadémikus; a kulturális minisztérium képvisel-
eletében pozsgay imre miniszter és marczali lászló miniszter-
helyettes helyezte el a megemlékezés koszoruit. szentistványi
gyuláné, a hmf ot titkára és juhász róbert, a hmf ot tagja a
hazafias néppfront országos tanácsának nevében, nagy sándor
titkár és kecsmár ilona osztályvezető, a kisz központi bizott-
sága képviselője koszoruzott. budapest főváros tanácsa,
nevében szépvolgyi zoltán, a fővárosi tanács elnöke és mezei
gyula főosztályvezető, a magyar írók szövetségétől dobozy
imre elnök és juhász ferenc helyezték el ady andre sirján
a megemlékezés koszoruit. a kegyelet virágait helyezték el
a siron a magyar tudományos akadémia irodalomtudományi in-
tézetének, a magyar irodalom-történeti társaságnak és a
petőfi irodalmi múzeumnak képviselői.
ezt követően a budapestiek, idősek és fiatalok adóztak
csokraikkal a nagy költő emlékének.

a koszoruzás a liszt ferenc téri ady-szobornál foly-
tatódott, ahol az ady emlékbizottság képviselője molnár
ferenc kulturális államtitkár és kiss istván, a magyar képző-
és iparművészek szövetségének elnöke helyezte el a kegyelet
virágait. megkoszoruzták a szobrot a kulturális minisztérium,
a hazafias néppfront és a kisz budapesti bizottsága, budapest
főváros tanácsa, a magyar írók szövetsége, az mta irodalom-
tudományi intézete, a magyar irodalomtörténeti társaság és a
petőfi irodalmi múzeum képviselői is./mti/

--

bb.38. tovább nőtt a kiskereskedelem forgalma - tíz hónap a-
latt 208.7 milliárd forintos értékesítés - megfelelő ellátá-
son belül választékhiányok

iókf/tr/ie/a/

1977. november 22.

többségében kiegyensúlyozott áruellátás, javuló ki-
látat jellemezte a kiskereskedelem munkáját: felzárkózott a
többihez a ruházati szakma is, amely korábbi elmaradását pó-
tolva elérte az 1977-re tervezett növekedési szintet; a
fogyasztási-cikk kereskedelem tíz hónap alatt 208.7 milli-
árd forintos forgalmat bonyolított le, 10.3 százalékkal többet,
mint tavaly ugyanebben az időszakban - állapította meg a bel-
kereskedelmi minisztérium most közzétett áruforgalmi gyorsje-
lentése.

/folyt.köv./
14.05/a

- 25 -

15.15

bb.38./ tovább nőtt.....folyt./-a

az i.-x . havi forgalom adatai azt jelzik, hogy a kis kereskedelem idei tervét - főleg a vegyes iparcikk értékesítés erőteljes növekedése következtében várhatóan 2-3 milliárd forinttal túlteljesíti.

részletesebb a jelentés a 21.6 milliárd forintos októberi forgalomról, amely ugyan valamivel alacsonyabb volt az előző havinál, de változatlanul élénk és 9.4 százalékkal haladta meg a tavalyit. ezen belül az élelmiszerekre és élvezeti cikkekre 9.8 milliárd, iparcikkekre 11.8 milliárd forintot költött a lakosság.

az összességében kiegyensúlyozott ellátáson belül gondot okoztak a választék hiányosságai. tökeusból és huskésztítményekből 3.7 százalékkal több fogyott, mint tavaly októberben, csupán főtt füstölt árukból, husos szalonnákból nem tudott megfelelő kínálatot nyújtani a kereskedelem. a javuló konzerv-és gyorsfagyasztott- kínálaton belül egyes gyümölcsökből nem volt elegendő. az édesipari termékek közül továbbra is kevés volt a diszdobozos és darabáru, a cukorka és az ugynevezett liszteáru. tej és tejtermék bőséggel állt a lakosság rendelkezésére, a kedvezményes vásár eredményeként 20 százalékkal több vajat, s kétszer annyi sajtot értékesítettek, mint a múlt év azonos hónapjában. hasonlóan bőséges volt a zöldség-és gyümölcs -ellátás annak ellenére, hogy néhány termékből kevesebb került forgalomba a tavalyinál. egyedül almából nőtt számottevően, mintegy 16 százalékkal, az értékesítés, ami elsősorban a kedvezményes vásárnak köszönhető. a háztartási vegyikkek egyébként élénk forgalmát zavarta az ultra-késztítmények, a festékek, egyes kozmetikai cikkek időszakonkénti hiánya.

a ruházati termékek iránt megélénkült keresletet jelzi a 8 százalékos forgalom - növekedés, amelyhez hozzájárult a felsőruházati konfekció bőséges kínálata. ugyanakkor változatlanul kevés volt a kordbársonyszövet, a márkás farmernadrágok is igen gyorsan elfogytak, egyes import kötöttárukból sem tudták kielégíteni az igényeket, s kifogásolható, a szőnyegkínálat is. hiányos, volt egyes területeken a női divatcipő, a kismama-cipő, időnként a gyermekanorák és overáll, valamint- szállítási elmaradások miatt - a gyermek tréningruha választék.
/folyt.köv./
14.20/a

- 26 -

1520

bb.38./ tovább.....folyt./-a

az átlagot meghaladóan, 12,7 százalékkal nőtt a vegyes-iparcikk forgalom. az általában megfelelő kínálat mellett októberben sem volt azonban elég idomvas-, huzal- és csőáru, néhányfajta kéziszerszám, valamint szilárd tüzelésű kazán. nem javult a villanybojler-és a hazai kerékpárellátás sem. megélénkült a butorforgalom, a megfelelő készleteken belül azonban hiányos volt a gyermekbutor és az apróbutorok választéka. az egyébként javuló játékelátást egyes cikkek - diavetítő, asztalifoci, járművek stb. - régóta fennálló hiánya zavarta.

a tüzelőanyag-igényeket kielégítették, bár a választék, a minőségi szerek áranya továbbra sem javult, a keresetnél kevesebb volt például a lengyel és a haldex-szén. az építőanyagok közül a korábbi cementhiány enyhült, de a hazai ipar többletszállítása sem udta ellensúlyozni az import késedelmet, s az ugyancsak rendszertelenül érkező import miatt nem tudott folyamatos fenyőfűrész-áru kínálatot teremteni az építőanyagkereskedelem./mti/

--

bb.39. tanácskozás az agrárszakoktatás fejlesztéséről

t kg/s/ie -cz

1977. november 22.

a mezőgazdaság iparosodása, a gépesítés fokozása újabb szakmai feladatok elé állítja az ágazatban dolgozókat, ehhez pedig a szakoktatás jelenlegi rendszerét az új igényekhez kell igazítani. ennek kérdéseiről kezdődött kedden két napos tanácskozás a kertészeti egyetemen, a mem oktatásügyi szakembereinek részvételével.

az ágazat szakoktatásának korszerűsítésére az elmúlt évben megindult az új koncepció kidolgozása. ehhez nagyarányú kutatómunka is hozzájárul, tizenegy intézmény 140 kutatója vizsgálja, hogy a mezőgazdaság további fejlesztésének ismeretében 10-15 év múlva milyen speciális igényeket kell a szakoktatásnak kielégítenie, s ehhez megfelelő tanmenetet dolgoznak ki. a prognózis szerint 1990-ig a növénytermesztés, az állattenyésztés, a zöldség-és gyümölcstermesztés ágazatában az új fejlesztési irányoknak megfelelően az iparszerű rendszerek terjednek el, zárt gépláncok segítik a termelő munkát.
/folyt.köv./

14.20/p

-27-

1520

bb.39./ tanácskozás ,.....folyt/p

a gépek folyamatos üzemelésének biztosítására az eddigiek-nél jobban előtérbe kerül majd a gépész-üzemérmőkképzés, amíg a mezőgazdaság kemizációja, a zárt rendszerek szigorú növényvédelmi és műtrágyázási előírásai az agrárkémikus-képzés fokozását követeli meg. az előzetes számítások szerint a jelenlegi mintegy 1700 állami gazdaság és termelőszövetkezet az összevonások nyomán 1980-ra 1200 nagyüzemmé olvad össze, hogy a nagyobb üzemből adódó gazdasági előnyöket mind jobban kihasználják, s ez ugyanakkor új vállalati belső felépítést követel. ehhez a munkához előtérbe kerül a szervező üzemérmők képzése.

a mezőgazdaságban más ágazatokhoz viszonyítva jóval kisebb a szakmunkáslátszám, pedig az új technika alkalmazása, nagyértékű gépek kezelése nagyobb és magasabb felkészültségű szakembergárdát igényel. jelenleg mintegy 130 ezer szakmunkás tevékenykedik a mezőgazdaság üzemeiben, a képzés fokozásával számukat 1980-ig 220 ezerre akarják növelni, s ehhez új szakképzési rendszereket is bevezetnek./mti/

--

bb.42. apró antal megnyitója

t ma/s/pr/p -cz

1977. november 22.

a szerkesztőség rendelkezésére bocsátjuk apró antal megnyitó beszédét, amely kedden este, az érkei színházi ady-ünnepségen hangzik el. keretet később adunk. a beszéd feloldásig e m b a r g ó s !

x x x

tisztelt ünneplő közönség!

kedves elvtársak!

ady endre emléke előtt tisztelgünk ma, a költő születésének 100. évfordulóján. az ady endre emlékbizottság és a kulturális minisztérium nevében köszöntöm ünnepeink résztvevőit.

történelmi tapasztalat, hogy közösség és alkotás, társadalom és irodalom, közönség és költészet mindig összetartozó fogalmak voltak a haladó magyar társadalom és kultúra történetében. a nép és az irodalom egymás keresését és megtalálását nagyon jól példázza nagy költünk, ady endre ma is élő költői, eszmei öröksége.

/folyt köv./
14.35/p

-28-

1980

bb.42. a/apró antal../p

az évfordulók jó alkalmak arra, hogy az ünnepi szavak pátoza mellett reális számvetést is adjanak multunk haladó örökségéről. hagyományaink ápolása nem öncél, hanem az értékek tanulságainak felmutatása mai életünk számára.

ady endre, századunk nagy forradalmi költője 100 esztendeje született. amikor a z elmúlt évben az ady endre emlékbizottság felhívással fordult társadalmunkhoz, elsősorban az a szándék vezette, hogy az évforduló méltó megünneptetésére hívja az ország lakosságát, s határainkon túl is mindazokat, akik magukénak vallják ady endre élő örökségét, hazaszereztét és internacionalizmusát, a haladás melletti elkötelezettségét, az emberség példájaként ragyogó életművét.

az emlékbizottságot, amikor programját kidolgozta, az a szándék vezette, hogy közös erővel még inkább tegyük közkinccsá ady endre hatalmas életművének értékeit itthon és a nagyvilágban. érvényes tanulságait tudatosítsuk a szocializmust építő magyar népben, a felnövekvő új nemzedékben, a költő igazi örököseiben.

felhívásunk jó visszhangra talált itthon és külföldön egyaránt. számtalan kezdeményezés; irodalmi tanácskozások, kiállítások, pályázatok, vers- és prózamondó versenyek, szép és értékes új kiadványok egész sora jelezte az elmúlt évben, hogy ady életműve élő része mai kulturánknak. mindezek bizonyítják, hogy ady költészete minden korábbinál tisztábban ragyog. abban a jóleső tudatban rendezhetjük meg az évforduló valamennyi ünnepeit, hogy az újabb ösztönzést ad a költészet népszerűségének, ady jobb megismerésének.

e gondolatok jegyében még egyszer köszöntöm mai diszünnepeink valamennyi résztvevőjét, külföldi vendégeinket, s mindazokat, akik számára ady költészete a haladó magyar irodalom értékét, élményt s példát jelent. az emlékbizottság nevében a mai ünnepeket megnyitom./mti/

--

14.40/p

-29-

15.25

bb.43. óvári miklós beszéde

pr/p -cz

1977. november 22.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk óvári miklós-
nak, a pb tagjának, a kb. titkárának beszédét, amely kedden
este hangzik el az erkel színházi ady-ünnepségen. keretet később
adunk. a szöveg embargós, csak jelzésre használható fel!

x x x

tisztelt ünneplő közönség!

kedves elvtársak ! kedves barátaim!

korszakos jelentőségű hagyatékának örököseiként és foly-
tatóiként emlékezünk ma ady endrére, születésének századik év-
fordulóján. róla beszélve nem a multat idézzük, nem a feledés
porát töröljük le, hiszen ady életműve két emberöltő multán is
eleven. versei szélesebb körben ismertek és kedveltek ma, mint
létrejöttük idején, „történelmi leckéi,, meggyökereztek né-
pünk gondolatvilágában.

az élő adyt ünnepeljük, aki számára a társadalmi haladás
és a művészi megújulás egymástól elválaszthatatlan volt, akinél
nemzeti multunk vizsgálata kora társadalmi kérdéseinek jobb meg-
értését szolgálta, aki képes volt kritikusan birtokba venni korá-
nak valóságát, aki nemcsak tudott, hanem mert is történelmi távla-
tokban gondolkozni.

egy nagy magyar költőt ünnepelünk, aki az értől indul-
va eljutott az óceánig. a világirodalom egyik nagy költőjét
ünnepeljük, a széleslátókörű művészt, aki „messze tornyo-
kat,, látogatva sem feledkezett meg soha magyarságáról, fe-
lelősen vállalta népének sorsát, minden gondját, kinját, aki
ember tudott maradni az embertelenségben, „magyar az üzött
magyarságban,,.

a marxista ady-kutatás ma már tisztán láttatja ve-
lünk az életmű fejlődését, az ellentmondások közt utat kereső
ady endre emberi-költői drámáját. túl vagyunk azon az időszak-
on, amikor a korabeli reakciótól, sőt, a társadalmi progresszió
értetlen, konzervatív izlésű köreitől is a dekadencia bélyegét
kapta, amikor „irigy buták,, üzték, zavarták, nem értették
szimbólumait, sajátos stílusát, költészetének erős politikai
arculatát vagy éppen szerelmi líráját, halál és istenélmé-
nyét. s mögöttünk vannak már azok az évek is, amikor adyban
szinte csak az antifeudális, a polgári demokratikus for-
radalmárt vettük észre. ma ady endre líráját, életművét egé-
szében, teljességében értékeli nagyra a tisztelgő utókor.
nincs szükség arra, hogy költészetének egyik vagy másik olda-
lát a többi rovására emeljük ki.

/folyt köv./
14.55/p

-30-

1545

bb. 43. /óvári 1. folyt./il

az ady körüli viták - életében és halála után - el-
választhatatlanul összefonódtak a társadalmi haladás és
a reakció szellemi birkózásaival. közgondolkodásunkon ma
már a szocialista ady-értelmezés a meghatározó, bár a vi-
tákba ma is belejátszanak világnézeti, izlésbeli, szem-
léleti különbségek.

az ady-kutatás eredményeinek összegezése és megvita-
tása, a még megoldatlan problémák gondos vizsgálata
az irodalomtörténetírás fontos feladata. a mai ünnep ref-
lektorainak fényében inkább arra keressük a választ, hogy
mit üzen ady a mának, mennyire élő ma is ady öröksége.

ady nagysága, költészetének kiemelkedő jelentősége ab-
ból ered, hogy a századfordulón, az imperializmusból a szo-
cializmusba való átmenet korszakának hajnalán megértette a
magyar társadalmi fejlődés sajátos ellentmondásait, a pol-
gári demokratikus forradalom szükségességét és egyben elég-
telenségét.

ki tudott szakadni a korabeli magyarország provinciális,
feudális eszmeköréből, átélte, megértette a modern polgári
fejlődést és annak súlyos ellentmondásait is. a közösség ott-
honteremtéséért, a társadalmi-népi és az egyéni kiteljesedés
egységéért perelt. népünk haladó hagyományaira, a korabeli ma-
gyar baloldal és az európai társadalmi, szellemi erjedés vívmá-
nyaira alapozva korszerű gondolati, eszmei és művészi szint-
ézist teremtett.

kelet-európa felől rálátott az egész világra. létrejött
a „helóta költő,, és a „helóta nép,, találkozása, a kézfogás
a „gyár-marta,, munkásokkal, a grófi szérü „koldusseregével,,
„a dübörgő ezrekkel,, akiknek halhatatlan képviselője lett.
bizakodva hirdette:

„építésre készen a kövünk,
nagyot végezni mégis mi jövünk,
nagyot és szépet, emberit s magyart,,.

/folyt.köv./
15.10/il

- 31 -

1540

megküzdött a magány, a háború, a semmi fenyegető árnyai-
val, a korszak komor valósága nem a befeléfordulás, a nihil fe-
lé vitte. a drámai pokoljárás eredménye a haladás melletti el-
kötelezettség, a morális helytállás, a harc vállalása lett. a
magyar plebejus-forradalmi-patrióta költészet örököseként, a hu-
szadik századi életélmények művészileg új megfogalmazásával.
egy gondolatokban és képekben gazdag realizmust alkotott. példá-
ja is bizonyítja, hogy a költészet nem ott kezdődik, ahol meg-
szűnik az értelem: a teljességre törekedve meg tudta teremteni
az értelem és a szenvedély, „az ember büszke legénye,, a
gondolat és az érzelem egységét.

mi adja ennek az életműnek a belső logikáját? hogyan fér
össze a sok - első pillanatra egymásnak ellentmondó - lírai in-
dulat, téma, érzés és állásfoglalás? az erős művészi egyéniség
teremt kikezdehetetlen egységet a proletáriátus iránti forró ro-
konszenv és az istenkeresés, a vörös nap ígérete és a semmi tá-
tongó szakadéka, a magyarság-féltés és a szigorú nemzeti önosto-
rozás, a halállal való viaskodás, a szerelem fehér izzásu vad
szenvedélye és a jövőbe, a fiatalságba vetett hit motívumai kö-
zött. s ennek az egységnek a tartalma, belső logikája, a
fokozatosan kiterjesztő forradalmi világképben és hit
vallásban ölt testet. vonzásától az értő olvasó ma sem szabadul-
hat.

ady szervezetileg nem tartozott a szocialisták közé, de
a forradalom várása, akarása, álma „egy szép ország,,-ról meg-
bonthatatlanul összekötötte a progresszív baloldallal, a munkás-
mozgalommal. forradalmisága nemcsak, s talán nem is elsősorban
a mindennapi politika síkján jelentkezett, hanem világszemléle-
tében, történelemlátásában, valóságismeretében, az erkölcs, a
gondolatok és az érzelmek teljességében. a proletariátus, az e-
gész nép melletti hitvallása, az uri magyarország hazug, képmu-
tató erkölcsének leleplezése, perlekedése az istennel, a halál-
lal, a szerelemmel és a pusztulással az életmű egészét minősítő
világnézetté kovácsolódott. ezzel a teljességgel fejezte ki és
képviselte ady endre korának forradalmi fejlődését, ez alakítja
egységes egészzé líráját, publicisztikáját, küzdelmes életét.
/folyt.köv./
15.15/il

16⁰⁰

korán felismerte, hogy az arisztokráciával és a kiszipo-
lyozó tőkével egyszerre kell végezni. „ime, a proletárság
visszaadta a népet a népnek... csak a nép tud forradalmat csi-
nálni. elkorhadtt, tehetetlen társadalmat csak a nép menthet meg
,, - írta az 1905-ös orosz forradalomról. ezerkilencszázhét-
ben, híres vallomásában még nyíltabban fogalmaz: „niszem és
vallom, hogy a forradalmi megújulás kikerülhetetlen magyaror-
szágon. itt van már a csodálatos, áldott vihar az ő hirműkei-
vel, szent sirályaival. társadalomban, politikában még csak a
nyugtalanág sikoltoz. de az irodalomban, művészetben, tudomány-
ban már itt van a villámtüzes bizonyosság ,, . a jövő zálogát
a szocializmusban látja, amely eldönti a demokrácia a
magyarság és a kultúra sorsát: „örülök, hogy én irhatom meg
vletlenül legelőször, de mindenestre legnyíltabban, hogy ez az
egész új, mai irodalmi kalamajka soha se lett volna meg a szo-
cializmus magyar felnövekedése nélkül.,,

a századeleji társadalmi-emberi feladatok megfogalmazá-
sát csak az végezhette el, aki felismerte a valóságos folyamatok
logikáját, aki egyszerre volt képes közvetíteni az ellentmondá-
sokat és feloldásukat, a kétségeket és a hitet, az egyéniség
önkifejezését és a közösségi feladatvállalást.

ady szenvedélyes hangú, igaz indulatoktól izzó publicisz-
tikai írásai a műfaj magyar remekei, önmagukban is nagy értéket
jelentenek. életművét azonban mégsem ezek, hanem költeményei te-
szik korszakalkotóvá. nem pusztán verseinek ujszerűsége, a forma
sokszínűsége, hanem gondolatainak gazdagsága és mélysége, az
önmegvalósításra való törekvés és a népért, az emberiségért vál-
lalt felelősség egysége emeli művészetét a korabeli költői utke-
resések, modern irodalmi törekvések fölé. ady zsenialitása kivé-
teles jelenség, de nem romantikus csoda művészete egyben korje-
lenség is, hiszen korának legnagyobb akaratát, legsűrűbb ellent-
mondásait, legigazibb vágyait szóltattatta meg - időben és térben
messzehangzóan.

a stilusirányzatok szerinti minősítés elfedi ady költésze-
tének, művészi forradalmának lényegét. nemcsak azért, mert a nagy
alkotók férnek el legkevésbé a költői iskolák keretei között, ha-
nem elsősorban azért, mert ady költői forradalma éppen a lény-
ben, a gondolati tartalomban multa felül ujitó kortársait.
/folyt.köv./
15.20/il

16¹⁰

bb. 43./óvári ...4. folyt./il

életműve meggyőzően bizonyítja, hogy a művészi forradalmat a társadalmi forradalmiság teszi életerőssé. a forradalmi tartalom révén vált ady költészete a realizmus művészi folytonosságának szerves részévé, s egyben a kibontakozó szocialista irodalom meghatározó alapjává. példája máig ható érvénnyel szól: „én nem bűvészek, de mindennek jöttem,,.

az első világháború egyértelművé tette számára a felismerést, hogy nemcsak „a magyar pokollal,, kell leszámolni, „a rémnek ezer a hangja,, van egy nemzetek fölötti embertelen erő is, az imperializmus. egy pillanatra sem tévesztette meg a háborús uszítás, a nacionalista örjöngés. az igaz magyarságot és az igaz emberséget képviselve ekkor is vállalta a hazafiatlanság, a dekadencia vádját, mert sejtette, remélte, hogy a háború borzalmai, a „nagy tivornya,, után az iszonyatból felocsudva új erkölcsű nép támad.

súlyos betegsége miatt „vitészlő harcos,, már nem lehetett, de mindhalálig vallotta: „veletek száguld, viv, ujjong a lelkem: véreim magyar proletárok. „ költészete eltéphetetlenül összekapcsolódott a forradalmi szocialisták küzdelmeivel, azzal a világtörténelmi folyamattal, amely 1917 novemberében oroszországban aratta első nagy diadalát.

ady páratlanul gazdag költői-közírói örökségének kiemelkedően fontos alkotórésze forradalmi világnézetétől meghatározott patriotizmusa. felismerte, hogy a feudálkavalista hatalom, „nazafisága,, nem más, mint demagóg osztályideológia. „a nacionalizmus nem hazafiság - vallotta... aki ellensége a haladásnak, a jobbra törésnek, az emberi szellem feltétlen szabadságának, hazaáruló, ha örökösen nem tesz is egyebet, mint a nemzeti himnuszt énekelni,,. szembeszállt a nemzeti kérdés iránti érzéketlenséggel is.

a progresszív történelmi és kulturális hagyományokra épülő népi hazafiasság letéteményesét a munkásmozgalomban és a fiatal forradalmi értelmiségben találta meg. amikor az első világháború idején felerősödtek az idegen nacionalizmusok is, volt erkölcsi bátorsága és gondolkodói ereje, hogy az elfogultsággal nem elfogultságot, hanem az internacionalista humánusot állítsa szembe. így írt: „egy nemzet, aki súlyos shakespearei helyzetben legjobbjai valakijének megengedi, hogy embert lásson az emberben, a terhelt, teli magyarságával a legszigorubb napokban is hisz a legfölségesebb internacionalizmusban, nem lehetetlen jövőjü nemzet. amelyik nemzet ma internacionalista fényüzéseket engedhet meg magának, nyert ügyü,,.

/folyt.köv./
15.30/il

- 34 -

1615

bb. 43./óvári5. folyt./il

a forradalmi demokratikus magyarság-tudat adynál azért kerülhetett szerves egységbe a szocialista távlattal, az internacionalista tartalmu egyetemességgel, mert a nemzeti kérdést a társadalmi forradalom törvényei jegyében értelmezte, s élte át. ebből a szempontból is példa számunkra a teljes és igazi ady, aki szerint „a magyarság szükség és érték az emberiség s az emberiség csillagok felé vezető útja számára,, s aki szerint ugyanakkor „van valami a haza fölött is, s ez az emberiség,,” kozmopolita csak a nyegle lehet, de internacionalista: minden becsületes mai ember.”

ady az egész magyarságé, de aligha véletlen, hogy leginkább 1918-19 forradalmár nemzedékét ragadta magával. költészeteinek felemelő élménye segítette a magyar kommunista mozgalom kibontakozását. legtöbbszörben mindig is a társadalmi progresszív élenjárói értették meg ady történelmi és művészi jelentőségét. móríc zsigmond a „forradalom költője,, -ként bucsuztatta, károlyi mihály a forradalom előjainak művészi képviselőjeként, szabó ervin a világirodalom nagy klasszikusaként beszélt róla. a magyar tanácsköztársaság élet-halál harcai közepette is kifejezte igazi megbecsülését a már halott költő élő költészete iránt.

az ellenforradalmi rendszer konzervatív erői elutasították adyt, mert benne az erkölcs, a vallás, a magyarság meggyalázóját látták. mások kisajátítani igyekeztek, de ezek a kísérletek szükségképpen meghiúsultak, hiszen az ellemét nem lehetett beépíteni a sovinszta demagógiába, költészete nem lehetett felhasználni az elvont, öncélú esztétizálás igazolására. kudarcot szenvedtek a rágalmozók és a kisajátítók azért is, mert a kommunisták és más baloldali humanisták itthon és az emigrációban is újra és újra felmutatták ady igazi arcát.

születésének századik évfordulóján, joggal elmondhatjuk, hogy ady a szocialista magyarországon végre hazatalált. magunkénak mondjuk és vállaljuk a teljes adyt, örökségét példászerűnek és elevennek érezzük ma is.

annak a nagy harcnak az eredményeként, amiből ady is részt vállalt, megnyílt az út a nép felnövé válása, a haza és az emberiség szocialista otthonának megteremtése előtt. „az új várak fölépültek,, a „magyar pokol,, a múltté.
/folyt.köv./

- 35 -

15.35/il

1620

bb. 43./óvári 6. folyt./il

„az új várak: nagy, piros lelkek,
szándékok, célok és hitek
vágyak, amelyek az avas
várakra villámmal tüzelnek,,.

a mai kor problémáira már nemcsak elveink alapján, hanem a valósággá vált szocializmus tapasztalatainak birtokában is van válaszunk. igaz, napjainkban számos új kérdésre kell válaszolnunk, vannak újonnan keletkező és továbbélő régi gondjaink is. a küzdelem a nemzetközi szinten és saját ellentmondásainkkal sem zárult le véglegesen. ady példája, emberi, művészi helytállása abban is segít, hogy a mai magyar irodalom, művészet betöltse megtisztelő hivatását: népünk, az emberiség jelenének és jövőjének szolgálatát.

ady intellektuális ereje, művészi igényessége, forradalmi elkötelezettsége, magyarságának és internacionalizmusának megbonthatatlan egysége, realista világképe, a harc vállalása ma is időszerű üzenet. és időszerű teljességre törekvése, az élet egészét bátran átfogó és vállaló mélyen emberi magatartása.

ady költészete szocialista társadalmunk szellemi alapját erősíti, s állandó megújulásra, továbblépésre ösztönöz bennünket. arra tanít, hogy „az embernek, míg csak van ember, megállni nem lehet,,. sorai egyszerre mozgósítják értelmünket és érzelmünket, összekapcsolnak minket a többi ember és nép sorával, s ugyanakkor az emberi lélek befelé figyelő önismeretét is gazdagítják.

ady endre az ország és a világ hatalmasságaival küzdve jobb kort álmodva népének és az emberiségnek azt a forradalmi folytonosságot képviseli a század elején, amely a magyar kultúrát az egyetemes emberi haladás élvonalába emeli. neve együtt él emlékezetünkben a magyar haladó és forradalmi művészet olyan kiemelkedő képviselőivel, mint petőfi sándor, bartók béla, józsef attila, derkovits gyula. együttmindazokkal, akiknek emberi művészi példája, egyetemes érvényű munkássága felbecsülhetetlen értéket jelent egész népünk számára.
/folyt.köv./

- 36 -

15.45/il

16²⁵

bb. 43./óvári 7. /folyt./il

a magyar művészet óriásainak ez a megkülönböztető megbecsülése ma nem a nemzeti kultúra értékekbe gazdag körét szűkíti le, hanem ellenkezőleg, minden valódi érték elismeréséhez nyújt hiteles mércét.

ennek a folytonosságnak a jegyében bontakozott ki és fejlődik a szocialista művészet és közművelődés, a lenini kulturális forradalom hazánkban. és így él tovább ma is ady endre öröksége az „ifjú szivekben...s mindig tovább,,./mti/

--

bb. 49. papi békegyűlés

t ma mm pr il cz

1977. november 22.

papi békegyűlést tartottak a hazafias népfront budapesti bizottságának rendezésében kedden, az új városháza nagytermében. trautmann rezsőnek, a hnf budapesti bizottsága elnökének megnyitója után gyovai gyula, a magyar külügyi intézet igazgatója időszerű külpolitikai kérdésekről tartott előadást, amelyet számos felszólalás követett./mti/

--

bb 48. tájékoztató légiforgalmi szakemberképzésről

k kf mm ie il cz

1977. november 22.

az oktatási minisztérium az 1978/79 és az 1979/80-as tanévre pályázatot hirdetett külföldi ösztöndíjas légiforgalmi irányító, valamint mérnök-repülőgépvezető képzésre az aeroflot rigai repülő műszaki tanintézetében, illetve az artyubinszki közforgalmi repülőgépvezető főiskolán. a pályázatokról részletes felvilágosítást a kpm ferihegyi repülésoktatási központja ad, november 24-én csütörtökön 15 órakor pedig filmvetítéssel egybekötött szakmai tájékoztatót tart./mti/

--

15.50/il

- 37 -

16⁴⁰

bb 40. elhunyt fényes imre egyetemi tanár,

i ts/s-ju pr -cz

1977. november 22.

a fizikai tudományok doktora, az eötvös Loránd tudományegyetem professzora. a neves tudós korábban a kolozsvári bolyai tudományegyetem tanszékvezető egyetemi tanára volt, majd a debreceni Kossuth Lajos tudományegyetem elméleti fizikai tanszékét vezette. 1950 óta volt az ELTE professzora. fényes Imre temetése november 26-án, szombaton 11 óra 30 perckor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

--

bb 41. befejezték a kukorica betakarítását Győr-Sopron és Somogy megyében

ö vid/kz/mné-ju -cz

1977. november 22.

kedden újabb két megyében - Győr-Sopronban és Somogyban - fejezték be az egyik legfontosabb őszi munkát, a kukorica betakarítását. Győr-Sopron megye határáján ugyanekkor a cukorrépa szedésével is végeztek. Kukoricát a két megyében együttesen csaknem 150 000 hektáron termeltek, a cukorrépa Győr-Sopron megyei vetésterülete pedig meghaladta a 12 000 hektárt. Külön figyelemre méltó, hogy a szedéssel egyidejűleg gyakorlatilag a répa átvétele is befejeződött Győr-Sopron megyében. A kapások betakarítása után mindkét megyében a mélyszántásra összpontosították a gépek zömét. az utóbbi hetekben egyébként a gazdaságok ezzel a munkával is előrehaladtak: Győr-Sopron megyében a tervezett terület 60 százalékát forgatták meg az okok, Somogyban pedig 75 000 hektárból még mintegy 35 000 hektár vár szántásra. /mti/

--

bb 44. nemzetközi tanácskozás a pályakezdő fiatalok segítségéről

t sl/s-ju ie -cz

1977. november 22.

a szot székházában kedden nemzetközi tanácskozás kezdődött, amelyen az európai KGST-országok szakszervezeti képviselői a pályakezdő fiatalok segítésében alkalmazott módszereiket, tapasztalataikat cserélik ki. mivel az érintett szocialista országokban történelmileg azonos időszakban kerültek napirendre a fiatalok pályára nevelésének, fokozott támogatásának kérdései, az eredmények és a még megoldatlan problémák is közel állnak egymáshoz, így sok gyakorlati, módszertani kérdésben cserélhetnek tapasztalatot.

/ folyt. köv. /

16.00/kju

- 38 -

16.00

bb 44. / nemzetközi ... 1. folyt./-ju

vas János, a szot titkára elmondta, hogy hazánkban a szakszervezeti tagságnak csaknem egyharmada harminc éven aluli fiatal, így nagy a jelentősége annak, hogy a szakszervezetek egyre nagyobb figyelmet fordítanak a munkásfiatalok nevelésére és képviselik, védik sajátos érdekeiket. valamennyi választott szakszervezeti szerv mellett ifjúsági bizottság, a választott testületek soraiban pedig ifjúsági felelős dolgozik azon, hogy a fiatalokat érintő legfontosabb kérdések állandóan napirenden legyenek, szükség esetén segítsenek. a magyar társadalom az ifjúsági törvényben a gazdasági vezetők és a társadalmi szervezetek számára egyaránt kötelezővé tette, hogy nagy gonddal foglalkozzanak a pályakezdő fiatalokkal. e munkában valamennyi szervnek megvan a sajátos feladata, és nagyon lényeges. hogy mindezt együttesen, összehangoltan, tervszerűen végzik a pályakezdés egész időtartama alatt, vagyis a munkaviszony kezdetétől számított öt éven keresztül.

meglehetősen negatív tapasztalat, hogy a szakmunkástanulónak csaknem a fele nem annál a vállalatnál kezdik el a munkát, ahol tanulóéveit töltötte. ennek többnyire az az oka, hogy nem tudták megkedveltetni velük az ottani munkát, nem eléggé kedvezőek a munkakörülmények, vagy éppen a munkahelyi légkörrel van baj. a fiatalokat távolról sem csupán a bér, sőt nem is csak a szociális ellátás érdekli. fő kérdés számukra, hogy munkájukban látnak-e perspektívát, fejlődési lehetőséget, tovább tudják-e képezni magukat. az a vállalat számíthat tehát tartósan fiatal dolgozóra, amelyek biztosítja számukra a továbbfejlődést, a kedvezőbb munkahelyi légkört. a szakszervezeteknek is fontos feladatuk, hogy az ilyen kedvező helyzetek megteremtésére ösztönözzék a vállalatokat.

v.g. Sinyicin, a szovjet szakszervezetek központi tanácsa kulturális osztályának vezetője arról szólt, hogy a szovjetunióban az arra legalkalmasabb dolgozók egyénileg továbbá egész kollektívák szervezeten segítik a fejlődésben a pályakezdő fiatalokat. akik ilyen feladatra vállalkoznak tanfolyamon, továbbképzésen egészíthetik ki a fiatalok neveléséhez szükséges ismereteiket. igen jelentős eredményeket értek el az üzemek és iskolák közötti szoros kapcsolatok kieépítésében is.

/ folyt. köv. /

-39-

15.30/ju

16.00

bb 44. / nemzetközi ... 2. folyt./-ju

vállalati szakemberek klubfoglalkozásokon találkoznak az általános iskolák utolsó osztályait végzőkkel, ismertetik velük a vállalatukhoz kapcsolódó szakmák részleteit, s a szakmára nemcsak orientálják, hanem elő is készítik a fiatalokat. megtanítják őket például autóvezetésre, traktorkezelésre, s közülük jó néhányan közvetlenül az általános iskola elvégzése után autóvezető vagy traktoros vizsgát tehetnek.

a tanácskozás szerdán folytatódik, s várhatóan valamennyi itt képviselt ország nevelési módszereit megismerik a résztvevők. /mti/

-. -

bb 45. japán filmtechnikai kiállítás - az ofotért árubemutató-mérlege

t kf/s-ju ie -cz

1977. november 22.

a japán elmo cég kedden háromnapos filmtechnikai kiállítást nyitott az ofotért asbóth utcai mintatermében, ahol szuper 8-as méretű néma- és hangosfilmfelvevőket valamint film- és diavetítőket mutatnak be.

ezzel befejeződött az ofotért idei kiállítássorozata, amelynek eredményét somogyi béla vezérigazgató összegezte. az önálló külkereskedelmi joggal rendelkező vállalat az idén 13 külföldi és két hazai gyár fotó- és optikai termékeivel ismertette meg a hivatásos szakembereket és az amatőr-fotósokat. a hazai piac igényeinek pontosabb felmérését, s a jövő évi választék kialakítását segítő árubemutatók közönségsikerét igazolja, hogy összesen több mint 100 ezer látogató kereste fel a mintatermet.

a kiállításokkal egyidőben 11 külföldi, köztük japán, nszk-beli és osztrák céggel tárgyaltak, s mintegy másfél millió dollárért rendeltek fotócikkeket. a tőkés partnerek kínálata főleg a választékbővítést szolgálja, fotóamatőrök tömegigényeit kielégítő készülékek többségét az ndk és a szovjet partnerektől szerzi be az ofotért, amely a jövő évi árualap felét már szerződéssel lekötötte. /mti/

-. -

15.37/ju

- 40 -

16⁵⁰

bb 46. felavatták a 12. megyei számítóközpontot - pesti lajos, a ksh elnökhelyettese a regionális számítóközpont-hálózat fejlesztéséről

vid/kz-ju -cz

1977. november 22.

kedden székesfehérvárott üzembe helyezték az ország 12. megyei számítóközpontját. „irisz-50,, típusu nagy számítógépe egyszerre tíz program párhuzamos végzésére képes, művelési sebessége másodpercenként 100 ezer művelet.

az új számítóközpontot pesti lajos, a központi statisztikai hivatal elnökhelyettese adta át a rendeltetésének. az mti munkatársának ez alkalomból adott nyilatkozatában kiemelte, hogy az 1971-ben kidolgozott számítástechnikai kormányprogram egyik fontos feladatként határozta meg a vidéki regionális számítóközpont-hálózat létrehozását. ezek - nagyon gondos előkészítés és szervezés után - ott épültek meg, ahol a számítástechnika hatékony alkalmazásához a feltételek biztosítottak voltak.

a már működő megyei számítóközpontok - amellet, hogy jelentős részt vállalnak a területi államigazgatási feladatok adatfeldolgozásából - a megyék gazdasági egységei és intézményei számára szükséges adatfeldolgozó, készletgazdálkodási, könyvelési feladatokat végeznek. másik fontos feladatuk az, hogy terjesszék a számítástechnikai kultúrát, segítsék elő az alkalmazását a vezetés, szervezés és oktatás területén, végezetül ezek képezik a megyében működő más, számítástechnikai szervezetek háttérkapacitását is.

- milyen ütemben fejlesztik tovább a számítástechnikai és ügyvitelszervező vállalat megyei hálózatát?

- a megyei számítóközpontokat egyenként 100-120 millió forintot beruházással és 10-15 millió forint értékű szervezési, előkészítő munkával alakítottuk ki. minden regionális központ úgy épült, hogy a kapacitása, újabb számítógép beállításával, kétszeresére bővíthető. a szocialista országok egyesített számítástechnikai rendszerének kifejlesztésével áttértünk az egymással összekapcsolható, r-20, illetve r-22 típusu, szovjet számítógépek beszerzésére. jelenleg hét megyei központunkban működik ilyen berendezés. ami a hálózat továbbfejlesztését illeti, 1978-ban salgótarjánban, 1979-ben tatabányán készül el a számítástechnikai és ügyvitelszervező vállalat regionális számítóközpontja és megkezdjük az előkészítő felmérést, szervezést békés, heves és tolna megyében is.

/ folyt. köv./

15.45/ju

- 41 -

17⁰⁰

bb 46. / felavatták ... 1. folyt./-ju

- milyen feladatokra képes a számítástechnikai és ügyvitel-szervező vállalat regionális számítóközpont-hálózata?

- a számítástechnikai és ügyvitelszervező vállalat az ország legnagyobb számítástechnikai vállalata mind számítógép-kapacitását, mind 3300 szakemberét tekintve. pillanatnyilag a szervezet számítógépparkja a legkihasználtabb az országban. a népszámlálás lebonyolításán, az országos népességnyilvántartás kiépítésén és a folyamatos statisztikai adatgyűjtésén kívül a megyei számítóközpontok részt vesznek az otp, a nagykereskedelmi vállalatok, újabban a trösztök részére végzett adatfeldolgozásban, vállalati készletnyilvántartásban. emellett megyénként 20-30 kis- és középvállalat számára végeznek közvetlen adatfeldolgozó munkát. most tárgyalnak a videoton gyárral, hogy először székesfehérváron, aztán más megyei számítóközpontban r-12 típusú kis számítógépeket, hazai terminálokat és periféria egységeket működtetve, gyakorlati bemutatókat, referenciaszolgáltatást adnák a videoton megrendelőinek - fejezte be tájékoztatását pesti lajos, a ksh elnökhelyettese. /mti/

bb 47. közelebb kell kerülnie egymáshoz az elméletnek és a gyakorlatnak - ülést tartott a magyar jogász szövetség választmányja

t bp-ju pr -cz

1977. november 22.

- szocialista államunk kiteljesedésével mind tartalmasabb a szocialista demokrácia. az elmúlt évek jelentős eredményeire építve további lehetőség van a demokrácia növelésére, különösen a társadalmi élet három kiemelkedően fontos területén: a tanácsoknál, az üzemekben és a szövetkezetekben - állapította meg többek között előadásában dr. varga józsef, a minisztertanács titkárságának vezetője a magyar jogász szövetség elnökségének tagja, a választmány kedden megtartott ülésén. a tanácskozáson részt vett dr. korom Mihály igazságügyminiszter, dr. szakács ödön, a legfelsőbb bíróság elnöke, dr. szijártó károly legfőbb ügyész.

/ folyt. köv./

15.55/ju

- 42 -

1408

bb 47. / közelebb kell ... 1. folyt./-ju

dr. varga józsef előadása után - melyben a nagy októbernek az állam és jogtudományra, a szocialista jogalkotásra és joggyakorlatra gyakorolt hatásáról is szólt - dr. jókai lóránd, a magyar jogász szövetség főtitkára fűzött szóbeli kiegészítőt az elnökség beszámolójához. a beszámoló a szövetség idei munkájáról számot adva hangsúlyozta, hogy növekvő felelősséggel, önállóbban és kezdeményezőbben végezte szervező, tudatformáló és szakmai-érdekképviseleti munkáját. a szövetség, s annak bizottságai illetve területi szervezetei politikai, közéleti és szakmai-társadalmi tevékenységében határozott fejlődés következett be. ennek bizonyossága például az az aktivitás is, amellyel tagjai részt vettek a törvényalkotási munka segítésében, így a polgári törvénykönyv reformjának előkészítésében, illetve az új büntetőtörvénykönyv tervezett paragrafusainak összeállításában. annak ellenére azonban, hogy a szövetségi munka szinte minden területén fejlődés tapasztalható, van néhány feladat amelynek megoldására a jövőben még nagyobb erőfeszítéseket kell tenni. így az eddiginél nyomatékosabban kell szorgalmazni - a szövetség minden lehetőségének kihasználásával - a tudomány és a gyakorlat mind teljesebb és mielőbbi közelítését egymáshoz, az utánpótlás gondjainak megoldását a tudományos területen és a gyakorlati, jogalkalmazói területen egyaránt, az állampolgárok jogi ismereteinek fejlesztését, a munkaügyi döntőbizottságok nem jogász tagjainak mind alaposabb felkészítését. /mti/

bb 50. ady-émlékünnepségek - felavatták a költő szobrát debrecenben

ö vid/fm-ju fm -cz

1977. november 22.

ady endre születésének 100. évfordulója alkalmából kedden debrecenben, a nagyerdei művészsétányon felavatták a költő egészalakos szobrát, - melocco miklós alkotását. ugyan csak ezen a napon mutatták be először a debreceni művész moziban a városi tanács megbízásából készült, „ady és debrecen,„ című dokumentumfilmet.

/ folyt. köv./

16.17/ju

- 43 -

1408

bb 50. / ady 1. folyt.-ju

emlékünnepek zajlottak le a szarvasi mezőgazdasági főiskolán és a miskolci ii. rákóczi ferenc megyei könyvtárban. sárospatakon, az ugynevezett ókollégiumban lévő országos református gyűjtemény nagykönyvtárában kiállítás nyílt a könyvtár tulajdonában lévő ady-émlékekből, dokumentumokból.

a költő műveit, a centenáriusra megjelent könyveket és tanulmányokat felsorakoztató kiállítást rendeztek a balatonfüzfi művelődési házban, az ajkai városi művelődési központban, valamint a pápai jókai művelődési központban pedig ady életét és munkásságát szemléltető fotótárlatok nyíltak. /mti/

-. -

bb 51. átlagosnál jobb ellátás - korszerűbb kereskedelmi szervezetben - a zöldker központ sajtótájékoztatója

t ol/mm

ju ie -cz

1977. november 22.

az elkövetkező időszakban sem várható számottevő áremelkedés a szövetkezeti zöldség-gyümölcskereskedelemben, - mondotta kenyeres lászló vezérigazgatóhelyettes a zöldker központ keddi sajtótájékoztatóján. a múlt évi kormányintézkedések és a kedvező időjárás együttes hatására általában kínálati piac alakult ki, s a készletek továbbra is jó ellátást biztosítanak.

az áprilisi óta tovább korszerűsödött értékesítési hálózatban valamelyest máris rövidült az árunak a vevőhöz vezető útja. a budapesti zöldker központ - a zöldért vállalatok tröszt-jellegű szerve - most vas megye kivételével mind a 19 megyében és a fővárosban irányít egy-egy speciális felvásárló, nagy- és kis-kereskedelmi feladatokat ellátó vállalatot. ez a szervezet mintegy 22 ezer dolgozójával, az egész országot átfogó bolthálózatával /budapesten 600, vidéken több mint 1300 üzlete van/ bonyolítja le az országos forgalom 50, a téli időszakokban több mint 80 százalékát.

/ folyt. köv./

16.25/ju

- 44 -

170

bb 51. / átlagosnál ... 1. folyt./-ju

az értékesítő szervezetet a megnövekedett termelési kedvvel együttjáró árubőség most nagy feladatok elé állítja. burgonyából, káposzta- és gyökérfélékből, almából különösen sok van. bár a konzervipar az idén a megszokottnál nagyobb mennyiségeket vett át, mégis kívánatos lenne, hogy a lakosság jelenleg 1 főre jutó évi 24-25 kilogrammos almafogyasztása néhány kilóval emelkedjék. ezt kívánja előmozdítani az e hónapban még tartó almaakció, most is 2 forint 80 fillérért adják a jómínőségű, gyors fogyasztásra alkalmas gyümölcs kilogrammuát, érdekes, hogy vidéki lakosság jobban él ezzel a lehetőséggel, mint a fővárosiak.

a múlt évben még 8 ezer vagon burgonyát kellett importálni, most ebből is jelentősek a készletek. a jó termés nyomán hagyományból is biztosított már a téli-tavaszi ellátás, exportra is van lehetőség. bőségesen rendelkeznek dughagymával, fokhagymából is van elegendő. így a hagyma-kérdés ez idő szerint megoldottnak tekinthető.

a zöldker irányítása alá tartozó vállalatok eddig mintegy 135 ezer vagonburgonyát, zöldséget, gyümölcsöt vásároltak fel. az áruk jelentős része a raktárakban és az üzletekben van, illetve nagy mennyiséget már értékesítettek is. almából további 5 ezer vagonra a közelmúlt napokban kötöttek exportszerződést szovjet partnerekkel.

mindenekelőtt az alma tárolására a tervidőszakban már több nagyteljesítményű raktár épült szabolics megyében, fehérgyarmaton és nyírbátorban. előkészületekben van egy záhony körzetében felépülő, ezer vagonos hűtőház tervezése, kecskeméten 600 vagonos alma- és zöldségraktár, makón ezervagonos új hagyma-hűtőház építése kezdődik meg rövidesen.

az árak alakulásáról még elmondották, hogy azok az idén 10 százalékkal maradtak alatta a múltéviéknél, s a cikkek összességét tekintve az év végére azoknak csupán mintegy 90-92 százalékát érik el. természetesen vannak olyan áruk, amelyeket a tavalyival azonos áron lehet most is kapni, de a legtöbb - a lakosság ellátása szempontjából fontos - termék olcsóbb. kivétel a burgonya, amelynek árát a felvásárlási árak növelésével egyidejűleg emelték.

földesi mihály, a budapesti zöldért igazgatója arról számolt be, hogy a 7.600 vagonos tervvel szemben már a 8.600 vagonos téli tárolásánál tartanak, s várhatóan ez a mennyiség a szezon végén 9 ezer tonnára növekszik. a jövő évre szóló szerződéseket valamennyi partnerükkel már megkötötték. szándékukban van a konténeres szállítás, az előrecsomagolt, illetve konyhakész áruk arányának további növelése, ám e tervek megvalósulása nagyban függ a munkaerőhelyzet alakulásától. jelenleg is 30 fővárosi bolt van zárva - munkaerőhiány miatt. /mti/

-. -

16.35/jum

- 45 -

1415

bb. 52. könnyüipari szervezési konferencia

t ol mm/ie il la

1977. november 22.

a több mint 400 ezer könnyüipari dolgozó munkájának összehangolása: a körülbelül 80 milliárd forint értékű termelőeszköz és a sokféle segédanyag gazdaságos hasznosítása az évente megközelítőleg 140 ezer féle árucikk előállítására: a termékek divat- és szezonjellege folytán nagy körültekintést kívánó értékesítés alapos szervező munkát igényel a termelés irányítótól. ezért kísérte nagy érdeklődés a könnyüipari minisztérium által kedden rendezett szervezésikonferenciát, amelyet az ágazat tapasztalatainak közreadására hívtak egybe a fővárosi művelődési házba. bakos zsigmond államtitkár megnyitó szavai után szabó imre miniszterhelyettes számolt be a vállalati szervezés eredményeiről és időszzerű feladatairól. egyebek között elmondotta, hogy különösen az utóbbi években meggyorsult fejlesztések nyomán a hazai könnyüiparban már gyakorlatilag a világon alkalmazott szinte valamennyi korszerű technika fellelhető. bár a sikeres beruházások önmagukban is a jó szervező munkát tükrözik, s a termelő munka szervezésében különösen biztató az előrehaladás, elsősorban a konfekcióiparban az üzemek szervezettsége még mindig nem éri el technikai színvonalukat. ennek részint az az oka, hogy kevés a szervezésben képzett szakember, s a meglévőket sem foglalkoztatják megfelelően, részint pedig az, hogy amíg az anyag- és gépellátás korszerű, sok piacról biztosított addig, sok vállalat még húzódozik a szervezés külföldi eredményeinek átvételétől. pedig a modern berendezésekre már kidolgozott, kész szervezéstechnikai módszerek és eszközök átvétele gyakran olcsóbb, mintha idehaza kellene hasonlókat kialakítani. ebben a vonatkozásban az önellátásra törekvés nemcsak többletköltséggel, hanem idővesztéssel is jár.

a továbbiakban számos nagyvállalat vezetője számolt be tapasztalatairól. a ruhaiparban jelentős eredményeket hoztak a mozdulat-tanulmányozáson alapuló munkamódszerek, különösen a zalaegerszegi ruhagyárban, a vörös október férfiruhagyárban, a szegedi ruhagyárban és a férfi fehérneműgyárban. a többi iparcsoportokban is jelentős kezdeményezések vannak. a másutt is meghonosítható munkamódszerek sorában előkelő helyet foglal el a dh-munkarendszer

/folyt.köv./
16.40/il

- 46 -

1440

bb. 52./könnyüipari folyt./il

amelyet egyre szélesebb körben alkalmaznak figyelemre méltóak a számítógépes szervezés kezdeti eredményei is. a könnyüipari szervezési intézet és az ágazat gépi adatfeldolgozó vállalatának vezetői is számottevő eredményekről, a munkaszervezés fejlesztését célzó tervekről számoltak be.

a konferencia résztvevői egyetértettek abban, hogy a szervezésnek a beruházástól az értékesítésig át kell fognia a gazdálkodás egészét, meg kell teremtenie a közreműködők érdekeltségét, megnyerni a társadalmi szervek aktív támogatását is, és nemcsak a közeli évekre. a munkaszervezés ugyanis hosszú időre szóló, komplex folyamat, amit minden vállalatnál állandóan napirenden kell tartani most és a jövőben is./mti/

.-.

bb. 54. hazaérkezett afrikából a magyar szakszervezeti küldöttség

sl tr il cz

1977. november 22.

földvári aladár, a szot enőke által vezetett szakszervezeti küldöttség kedden hazaérkezett afrikából. a küldöttség hivatalos látogatást tett a kongói népi köztársaságban, és benin népi köztársaságban, ahol tárgyalásokat folytatott a szakszervezeti központok vezetőivel a kétoldalú kapcsolatok továbbfejlesztéséről, az együttműködés további lehetőségeiről./mti/

.-.

bb. 53. elutazott budapestről jacques sourdille

t kg tr ie il cz

1977. november 22.

jacques sourdille, a francia köztársaság elnöke mellett működő, a kutatási ügyekkel megbízott államtitkár -, aki a francia műszaki hét megnyitása alkalmából érkezett hazánkba - kedden délelőtt osztrovszki györgynek, az omfb elnökhelyettesének kíséretében látogatást tett a központi fizikai kutató intézetben. ezután az országos műszaki fejlesztési bizottsághoz látogatott el, ahol ajtai miklóssal, az omfb elnökével találkozott.

/folyt.köv./
16.45/il

- 47 -

1440

bb. 53./elutazott folyt./il

a francia vendég a délutáni órákban felkereste az mta-t, ahol szentágothai jánossal, az mta elnökével folytatott beszélgetést, majd a nehézipari minisztériumban tett látogatást, itt simon pál nehézipari miniszter fogadta.

jacques sourdille kedden elutazott hazánkból./mti/

--

bb,56. november 20-22 között

be pr il cz

1977. november 22.

budapestten tartózkodott wieslaw klimczak, a lengyel egyesült munkáspárt központi bizottságának osztályvezetője és megbeszélést folytatott grósz károllyal, az mszmp központi bizottságának osztályvezetőjével az agitációs és propagandamunka időszzerű kérdéseiről.

győri imre, az mszmp központi bizottság titkára hétfőn fogadta w. klimczakot, a lemp kb osztályvezetőjét./mti/

--

bb. 57. dénes zsófia -ady emlékére

i km tr pr il cz

1977. november 22.

kedden az írószövetség székházában adták át a dénes zsófia által ady endre emlékére alapított jutalmakat. a kitüntetettek tevékenységét, az elismerés jelentőségét király istván akadémikus méltatta. posztumusz jutalmat kapott latinovits zoltán színművész. a további kitüntetettek, nagy lászló költő, szokolay sándor zeneszerző, kiss istván szobrászművész, varga józsef irodalomtörténész, vitályos lászló irodalomtörténész, timár györgy műfordító, csorba csilla és somogyi ágnes tudományos kutató./mti/

--

16.50/il

- 48 -

14⁴⁸
70

bb. 55. ülést tartott az országgyűlés kulturális bizottsága

t km tr pr il cz

1977. november 22.

bár még mindig budapestten dolgozik az akadémia tudományos intézményeinek és kutatóinak többsége, a vidéki akadémiai bizottságok létrejötte minőségi változást hozott a hazai tudományos életben. a szegeden, pécsen, veszprémben, debrecenben tevékenykedő akadémiai bizottságok új szint jelentenek a vidéki tudományos központok fejlődésében, jó lehetőségeket teremtettek a tudomány műveléséhez, szélesebbkörű és hatékonyabb terjesztéséhez - állapította meg keddi ülésén az országgyűlés kulturális bizottsága. az ortutay gyula elnökletével az ország-házban tartott tanácskozáson szentágothai jános akadémikus, a magyar tudományos akadémia elnöke fűzött szóbeli kiegészítést az mta vidéki tevékenységéről, és a vidéki bizottságok működéséről szóló írásos tájékoztatóhoz.

egyebek között hangsúlyozta: a tudományos munka széleskörű felkarolása és egyben decentralizálása érdekében hozták létre egyes vidéki egyetemi városokban az akadémiai bizottságokat. céljuk a város és a környező vidék akadémiai tagjainak, a tudományosan minősített és más tudományos dolgozóknak összefogása, a tudomány művelésének hatékonyabbá tétele. a vidéki akadémiai bizottságok segítik a helyi tudományos élet fejlődését, s részt vesznek az adott terület népgazdasági és kulturális terveinek megvalósításában. munkájuk nyomán lehetővé vált, hogy szorosabb kapcsolat alakuljon ki a vidéken élő tudósok és az akadémia között.

az mszmp kb tudománypolitikai irányelveinek megszületése óta az akadémia saját intézetei közül a műszaki-kémiai kutató intézetet veszprémben telepítette, s az utóbbi évek legnagyobb tudományos beruházásaként szegeden épült fel a biológiai központ. nagyobb támogatást kaptak a vidéki egyetemi tanszéki kutatások is.

az akadémia felügyelete alatt működő összesen 47 kutatóintézetből és kutatólaboratóriumból tíz tevékenykedik vidéken, 37 budapestten. az elmúlt években kedvezően változott a kutatásokra fordított összegek vidéki részesedése: amíg 1960-ban a kutatási költségek 15.1 százaléka jutott vidékre, addig 1970-ben már 18,7 százaléknál, 1975-ben már 24.3 százaléknál használtak fel a nem fővárosi kutatóműhelyek.

/folyt.köv./
17.00/il

- 49 -

14⁴⁸
70

bb. 55./ülést ...1. folyt./il

a vitában résztvevők felhívták a figyelmet arra, hogy pontosítani kellene a vidéki akadémiai bizottságoknak a kutató és oktatóintézményekhez való közvetlen viszonyát, s tervszerűbbé kellene tenni az akadémia tudományos osztályai és a vidéki bizottságok közötti kapcsolatot is. ugyancsak meg kellene határozni azokat a lehetőségeket, amelyekkel a vidéki bizottságok a tudományos munkát koordinálhatnák, illetve finanszírozhatnák.

megállapították, hogy mindegyik akadémiai bizottság a helyi sajátosságoknak és hagyományoknak, a rendelkezésre álló szakemberek számának és a helyi igényeknek megfelelően alakította meg szakbizottságait. ezek a tudományos kutatás iránt eddig kevésbé fogékony, a fővárosiaknál korlátozottabb lehetőségekkel bíró szakmai rétegekben keltették fel a tudományos kutatómunka iránti érdeklődést a bizottságok különös gondot fordítanak a tudományos kutatók továbbképzésének segítésére, a tudományos fokozat megszerzéséhez szükséges szervezeti feltételek megteremtésére.

a már négy működő akadémiai bizottság közül három: a szegedi, a pécsi, a debreceni székhelye egybeesik a regionális központtal, a megyeszékhellyel. e városokban az adott körzetek kutatási-felsőoktatási kapacitásának jelentős hányada koncentrálódik. a képviselők hangsúlyozták: csak ott érdemes új akadémiai bizottságot létrehozni, ahol erre a tárgyi, személyi feltételek adottak, s hatékony tudományos tevékenység alakulhat ki.

az akadémia vidéki bázisain folyó kutatások, valamint az akadémiai bizottságok tevékenységének eredményesebbé tétele érdekében célszerű lenne, hogy a jövőben az akadémia alapszabálya is egyöntetűen rögzítse a vidéki akadémiai bizottságok feladatait, a kulturális bizottság ülésén javasolták: vizsgálják meg, hogy az akadémiáról szóló törvényerejű rendeletben és az alapszabályokban megfogalmazott feladatok megvalósításába miként vonhatók be jobban a vidéki akadémiai bizottságok. az akadémiai bizottságoknak a jövőben még fokozottabban törekedniük kell átfogó elsősorban a saját körzetüket érintő hosszútávú kutatások kezdeményezésére és kimunkálására. hangsúlyozták, hogy az mta vidéki tevékenységében fokozottabb figyelmet kell fordítani a szelektivitásra: nem szükséges minden regionális központban valamennyi tudományággal foglalkozni.

/folyt.köv./
17.00/8ü

- 50 -

bb. 55./ülést2. folyt./il

az országgyűlés kulturális bizottságának vitájában fel-szóltalt káli ferenc, horváth miklós, cselőtei lászló, gyurkó lászló, bogár rezső, guba sándor képviselő, valamint köpeczi béla, az mta főtitkárhelyettese./mti/

--

felhasználható: 18.00 órától

bb. 58. budapesten ülésezik a varsói szerződés tagállamainak honvédelmi miniszteri bizottsága.

a varsói szerződés tagállamainak honvédelmi miniszteri bizottsága november végén, december elején budapesten tartja soron következő ülését. az ülésen megvitatják a varsói szerződés katonai szerveinek tevékenységével összefüggő időszaki kérdéseket./mti/

--

bb. 59. juhász ferenc beszéde

t ma pá pr il cz

1977. november 22.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk juhász ferencnek a keddi esti erkel színházi ady-ünnepségen elhangzó beszédének rövidített változatát. keretet később adunk. a beszéd embargós, s csak jelzésre használható fel!

x x x

- száz esztendővel ezelőtt, 1877. november 22-án, érmindszenten, a konok-szívű, üstökös-láng-tekintetű ady lőrincz és felesége szerelméből: fiu született. a fiu endre nevet kapta a keresztségben. de a vad-békesség, könnyen és hódító-an dübeerjedő apa nem tudta még, hogy táltos fiut nemzett, s a csöpp asszonyanya sem, hogy szült táltosfiut! a lét szívébe látót, megváltásra küldöttet, nyugtalant, vadat, komiszat, mindig-újra-vágyót, kegyelmesen emberi embert: ady endrét.

/folyt.köv./
17.10/il

- 51 -

1800

1450

- ady endre, ez a látomásosan-növekedő, feketearcu, gyászlepke mosolygású, a vérző, véres augusztusi telehold szemű fiu:gyermekségében és ifjúsága kora tavaszában úgy hordta élő idegsejt-érzékeny szíven magyarországot, az akkorit, mint kékgombos, vékony pillangószárny-szegélyű parasztfiu-inget, a fehéret. és kora-felnőtté növekedvén emberségében: egyszer csak véres lett ez az ing, vérzett a fehér ing a költő szívetestén, mint a megvágott, mint a megsebzett élő húsanyag! csak az történt, hogy ez a zseni-fiu, ez a lángelme-költő nemcsak teste biológikumában, de önismerete, létismerete, nemzetkörnyezet ismerete, nemzet-történelemtudata, politika történelem-tudata, európa-tudata, világtörténelem tudata hormonjaitól üzve szinte mesebeli táltos erővel és varázslat-irammal nőtt felnőtt-látnokká, látomás-költővé, a legerkölcsebb erkölcsi emberé e hazában.

- ady endre táltos növekedése végzet -gyönyörűen gyors volt!: s lett a költő a végzet és ítélet baljós és boldog csillaga. népek, nemzetek, világok irányító, jósló, bizonyító és küldetéses véres csillaga. hódító, hódoltató, utat mutató véres vörös jelenés! - mondotta juhász ferenc, majd így folytatta:

- az emberségre, s emberségben, költészetben felnőtt ady endrének, a mindenség szívébe furódó lángelme-világi totoronynak volt egy gyönyörű végzetes, szívenvedtető, halálos, kegyetlen, önpusztító rögeszméje /nem betegségiani, de erkölcsi-tudati értelemben/: hogy ő az utolsó magyar! ettől szenvedett krisztusiasan, ettől égette fel magát a megmaradás ruzsos, parfümös és borszagú, cigányos éjjeli menedékhelyein igaza volt? nem cáfolni akaram őt, de igazát megérteni, megértve kimondani! hiszen, mert ady endre volt nemcsak költészete formáiban és tartalmaiban, de elméje virasztó történelmi okosságában is lángelme: nem gondolhatta ezt fajbiológiai, vagy fajtabeli, biológikumi értelemben. paza~~bol~~olni erre, így, szót sem érdemes! ez a halálos látomás-képzelet ady endrénél hite volt annak, hogy korának önhitt, zagyva, ujat-nehezen-akaró, ujat-alig-elviselő magyarországaiban, abban a történelmi magyarországaiban ő ady endre az egyetlen magyar, aki egész fajta történelmének, multjának visszáságait, fönmaradásának vagy kipusztulásának lényegét, értelmét, folyamatát, jelentését így egyetemes jelenség-látomást és valóság-együttest még együtt tudja.

/folyt.köv./
17.15/il

18⁰⁵
0

agyába itatva multat, jelent, jövőt, reményt-szívárványt összelátva, összefoglalóan látja a magyar és nem magyar történelem sorát, s ez összelátásból tudja a levonható következtetéseket.

- ady endre küldetéses költő volt, s a bizható, okos, hasznos jövőt a proletáriatusban látta. s a nemzet a nemzetek országos, világnyi jövőjét a megváltó forradalomban látta! és hitte! ő, ady endre a megváltó forradalom virágzó-száju énekese a gőgös ostorozó. a küldetéses hírhozó, akárcsak zseniális, szent, tiszta elődje petőfi sándor. és ő mondta, ady endre: petőfi nem alkuszik! és mondom most én ez ünnep-pillanatot gyönyörű szigorában, szigorú gyönyörében: ady endre nem akuszik: mert hányan voltak a kisajátítók és hányan vannak a kisajátítók: az átmagyarázók a szétmagyarázók, a nacionalista magyarság-magyarázók, az álproféták! de ady endrének ez nem kellett: ady endrének a tisztaság kellett! ezért választotta a forradalmi dacot a-hogy ők mondták, a dekadenciát! ezt választotta, de nem a romlás önös értelmében, de a kor, kora egészség hirdető rothadt arisztokrata-nemesidzsenti-uri magyarországa ellen. és visszanezve még merengve elhangzott mondatain szívefelé; égő, egyetlen- utolsó tudata ady endrének: volt a szégyenkezni-tudás büszke bizonyossága is! mert korábban ő volt az az elme, ő volt az a tiszta szív e hazában, aki nemcsak gyűlölni, utálkozni, halált-ordítani tudott, de tudott szégyenkezni is. multjáért és jelenéért. az országos szégyen, a történelmi szégyen, a nemzeti szégyen, a világszégyen, a szép emberszégyen liliumai is kinőttek dantei eposz-szívében! és van-e ennél nagyobb, tisztultabb emberebb tulajdonsága, gyarló, gyáva, győztes embervoltunknak? ady endre a forradalmi dac választott dekadenciájával, becsületes, egészséges élethitellel válaszolt kora magyarországaiban minden reménytelenségére. magyar -

a francia költészettől tanult, egészséges, harcok dekadenciája: országos válasz volt, országos indulatában és országos haragjában forradalmi.

- nem irodalomtörténetet mondok, de vallomást teszek, itt, ma, 1977-ben a szocializmus hitében, szocializmusunk magyarországaiban! - folytatta juhász ferenc.
/folyt.köv./
17.25/il

18¹⁰

bb. 59./juhász3. folyt./il

- ady endre, ez a csodafiu-táltosember tudta a történelmet! nem reformátor volt, de forradalmár! nem részleges változást akart, de a változás teljességét. ez a kurucos ;rákóczi ferences, dózsa györgyös oly korán ifju-vén hatalmas költő-ember tudta: a rendet, az akkorit nem csontvázáig, de csontvázában is össze kell törni, hogy az összezuzott pépanyagból teremő istenemberként új testet formálhasson a nép! s mert ezt tudta, tudta azt is: a nép, egy nép se lehet ellenség! hogy a nép, a dolgozó ember, a kétkezi ember, az értelmi ember önmagától és önmagában soha nem ellenség! hogy nincs kis nép vagy nagy nép, kis nemzet vagy nagy nemzet, csak nép van, amely elemi, lényegi tulajdonságaiban az egétes földgolyón azon-egy, hogy nincs kiválasztott nép, vagy megkülönböztetett nép! csak nép van; egyszerű, bizalomra és boldogságra vágyó, munkát-áhitó, dolgozó, akaratában békesség-hitű, lényével béke-szándéku! de van, vagy volt hatalom, ország, amely tömege barbár bódulatában vagy ipari, s hadipari civilizációs bonyolult roppantságával vagy apró ideges-ingerült vérmitosz-őrületével hozza, hozhatja a halál lehetét, az agressziót, az öldöklést, az elnyomást, a vérengzést, a pusztulást. most már az egyetemeset. már ma!

- ady endre szerette, imádta áldotta a szerelmet, az életet: irgalmatlanul! imádta a tavaszt, a virágzást és az elmúlást, s tudta piros-öröm-irgalmasan, az élethalál kettős halandóság-halál boldog együttését! a vágatás fia volt ő, az irgalmatlanságé. andig új, s új lóra ült. a mindent-megértés ember volt ő, a minden titoké! s volt az ujat-akarás, a menekülés, a változás, a bátorság, a gyűlölet, a gyönyörűség, a mámor üdvözlője, a szoborledöntés piros szent örülte, époszi-látomásos, mitosz-romboló, mitosz-teremő ember! és volt a megőrzés, a megtartás emberhőse, aki emlékezetének multba-visszaágazó érzékeny szálaiba szőtte balassi bálint, csokonai vitéz mihály, vörösmarty mihály, vajda jános létének és lényegének igazi jövő-jelentését is. mint fészekszővő madár fészke fü-üst szövétébe szőtt minden csontvázat és halottat. tanítása, biztatása a soha föl nem adás bátorsága, a soha abba nem hagyás győzelme! a semmit el nem hallgatás, a mindent-kimondás, az önvizsgálat, az önismeret irgalmatlansága, létben, emberiségben, történelemben, emberi esendő lényegünkben! forradalmár volt ez a csodafiu-szarvas, forradalmat-váró, s úgy halt meg, vérző és elsorvadt biológiai lénye kegyetlen halál dadogásával, hogy az ablak felé, a fény felé mutatott, mert odakint már, az e világban csillag hemzsegéssel világítottak a rózsák, az őszi rózsák! és zengett a baka-nóta! a nem-háborus! a forradalmi! világolva izzottak az ő rózsái! rózsái a forradalomnak!-fejezte be beszédet juhász ferenc./mti/

..-

- 54 -

17.30/il

18¹⁵

bb. 61. veteránok köszöntése

t ts tr pr il la

1977. november 22.

diszhangversenyt rendeztek a munkásmozgalom kiemelkedő harcosainak tiszteletére kedden a szovjet kultúra és tudomány házában. az ünnepségen a munkásórség, a kisz központi művészegyüttes, illetve a vasas művészegyüttes kórusai mozgalmi dalokkal köszöntötték a veteránokat. a műsoros esten pécsi ildikó, koncz gábor, valamint több kiváló előadó-művész forradalmi verseket szavalt./mti/

..-

bb. 60. országgyűlési képviselők látogatása a délpesti kórház építésénél

t me be pr il cz

1977. november 22.

huszadik kerületi országgyűlési képviselők látogattak el kedden az épülő délpesti kórházhoz. balázs györgy, a középületépítő vállalat igazgatója és pelikán imre, építésvezető elmondta: a tervezett ütemben készül az ország legnagyobb szabásu egészségügyi beruházása. a 12,5 hektárnyi területen szinte egyszerre épül az intézmény 13 épülete. az ötszintes nővérszállás - 250 nővér jövendő otthona - már kész van, ideiglenesen az építők öltözője. a 800 ágyas kórház épületében a jövő héten kezdik a válaszfalak szerelését. év végéig előreláthatóan befejezik a szerkezetépítést. a közeli diagnosztikai szárnyban már állnak a válaszfalak, beszerelték az ablakokat, jelenleg a víz vezeték, a csatorna szerelésnél, üvegezésnél tartanak a konyha homlokzati paneljei is a helyükre kerültek, a téliesítés után itt a csőszerelés következik. a kazánházban az üvegezés van sorjón. a kisebb épületek: a vérellátó, üzemanyagraktár, hidrofor építési munkái is jól haladnak.

a képviselők elbeszélgettek az építkezésen dolgozó szocialista brigádok vezetőivel. csillik andrás országgyűlési képviselő, a xx. kerületi pártbizottság első titkára a kerület fejlődéséről szólva elmondta: az v. ötéves terv időszakájában mintegy 5,5 -6 milliárd forint értékű beruházás valósul meg e peremkerületben. a legjelentősebb létesítmény a délpesti kórház, amely jelentős mértékben javítja majd a kerületbeliek és a főváros egészségügyi ellátását.

/folyt.köv./

- 55 -

17.55/il

18³⁰

bb. 60./országgyűlés ... folyt./il

a tervidőszakban mintegy 3700 lakás készül el. ezen kívül több mint 300 munkáslakás épül a vágóhid utcában. ezek alapjait a jövőre rakják le. a kerület rendezése szempontjából fontos munka az e 5 ut korszerűsítése: a mi által jelentős mértékben meggyorsul a közúti forgalom, az ut tavaly elkészült, jelenleg a felüljárókat építik. számos gyermekintézménnyel is gyarapszik a kerület: az óvodák befogadó képessége több mint 500, a bölcsődéké mintegy 200 hellyel növekszik majd. két új iskola épül: az egyik a városközpontban, a 27 tantermes általános iskola, a másik a Lehel téren a 12 tantermes kisegítő iskola. a vörösmarty és a kossuth Lajos utca sarkán ifjúsági és uttorházat építenek. e terv megvalósításához a kerületbeli üzemek vállalatok dolgozói kommunista műszakokkal járulnak hozzá. folytatják a járdaépítési akciót, hogy az évtized végéig minden utcában, legalább az egyik oldalon legyen szilárd burkolatu járda. jövőre adják át a rendeltetésének a soroksári hősök terén az új szakorvosi rendelőt és gyógyszerteret. a mártírok utcában létesített tornacarnokot rövidesen birtokba vehetik az iskolai tanulók. ezen kívül több abc áruház is létesül a kerületben 1980 végéig./mti/

-. -

bb. 62. parlamenti képviselők nemzetközi konferenciája ciprusról - d. káldy zoltán nyilatkozata

be pr il la

1977. november 22.

november 20-21-én nicosiában került sor a parlamenti képviselők ciprusi konferenciájára. a konferencián részt vett d. káldy zoltán evangélikus püspök, országgyűlési képviselő, az országos béketanács elnökségének tagja, aki hazaérkezésekor nyilatkozott a magyar távirati iroda tudósítójának.

- a nemzetközi konferencián 25 országból 70 parlamenti képviselő vett részt. a megnyitó ülésen beszédet mondott szpirosz kiprianu, a ciprusi köztársaság elnöke és jelen volt a diplomáciai testület számos képviselője is. a téma lényegében az volt, hogy miképpen segíthetnék a különböző országok parlamenti képviselői a ciprusi kérdés politikai megoldását. az eszmecsere igen élénk volt és számos előremutató javaslat hangzott el.

/folyt.köv./

18.05/il

- 56 -

18²⁵ P

bb. 62./parlamenti folyt./il

- abban valamennyi felszólaló megegyezett, hogy biztosítani kell a ciprusi köztársaság függetlenségét, szuverénitását, területi integritását és el nem kötelezettségét. abban is teljes volt az egyetértés hogy mindez az ensz közgyűlésének és a biztonsági tanács határozatainak szellemében és az ott hozott, ciprusra vonatkozó határozatok végrehajtásával érhető el. felszólalásomban hangsúlyoztam, hogy a magyar közvélemény, a békemozgalom is ezért száll sikra, s hogy a megoldást segítené a szvjjetunió által javasolt széleskörű nemzetközi konferencia összehívása ciprus ügyében.

- ugyanakkor a parlamenti képviselők mélyen fájlalták, hogy az ensz ciprusról hozott határozatait még nem hajtották végre: ezért a konferencia résztvevői felhívtak minden kormányt és parlamentet az ensz határozatainak támogatására és végrehajtásuk érdekében történő akciókra. követelték minden megszálló erő gyors kivonását ciprusról. a nemzetközi konferencia felhívta az összes feleket, hogy tartozkodjanak minden egyoldalú lépéstől - beleértve ciprus demográfiai strukturájának megváltoztatását - és minden olyan akciótól, mely tartossá tenné a sziget megosztását. felhívta a konferenciát a két népközösséget, hogy a kölcsönösen elfogadható megegyezés érdekében folytasson konstruktív és érdemleges tárgyalásokat - fejezte be nyilatkozatát d. káldy zoltán./mti/

-. -

bb. 64. ady est a szovjet kultura házában

t ts tr pril la

1977. november 22.

az ady centenáriumból ünnepséget rendeztek kedden a szovjet kultura és tudomány házában. a műsoros estet ivan vasziljevics szalimon, a szovjet baráti társaságok magyarországi képviselője nyitotta meg. ezután pomogáts béla irodalomtörténész méltatta ady endre költészetét, majd levetitették révész györgy „ki látott engem?“, című filmjét, amelyet a rendező ady emlékének szentelt./mti/

-. -

18.10/il

- 57 -

18⁴⁰

bb 66. dénes Leó bucsuztatása

t da pr il la

1977. november 22.

elvtársai, barátai, harcostársai, tisztelői kísérték utolsó útjára kedden a farkasréti temetőben dénes Leót, a munkásmozgalom régi harcosát, szeged felszabadulás utáni polgármesterét, a kulturális kapcsolatok intézetének nyugalmazott elnökhelyettesét.

a hamvasztás utáni bucsuztatáson a budapesti pártbizottság, a család és a barátok nevében siklós jános, a népszava főszerkesztője, a képviselőtestületben s. hegedüs lászló, a hazafias népfront országos tanácsának titkára a szegedi kommunisták nevében dáni mihály mondott emlékbeszédet. méltatták dénes Leó kommunista és munkásmozgalmi tevékenységét. kimagasló érdemeit a jövő generációjának nevelésében. több mint fél évszázadot töltött el a kommunista mozgalomban, a felszabadulás utáni munkáját népköztársaságunk magas kitüntetésekkel ismerte el./mti/

--

↳népfront

bb. 63. a fővárosi vízművek

il la

1977. november 22.

értesíti a lakosságot, hogy vízcső összekötési munkálatok miatt 24-én, csütörtökön 04 órától előreláthatólag 26-án, szombaton 06 óráig a xx. kerület területén nyomáscsökkenés várható. ezért a felsőbb emeleteken vízhiánnyal kell számolni. a nyomáscsökkenés nem érinti a lakótelepi épületeket./mti/

--

bb 67. dr. korom mihály időszerű jogi, jogpolitikai kérdésekről - a csepeli központi munkás fórum tanácskozásán

t gy/pá-ju pr la

1977. november 22.

középtávu jogalkotási programunk a jogrendszer fejlesztésének tervezését, tudatos irányítását teszi lehetővé. a jogalkotás tervezése megalapozottá teszi, stabilizálja a jogrendszert, segíti a törvényhozás demokratizmusának kiszélesítését, s azt is, hogy minél inkább bevonják az új szabályok megszerkesztésébe a jogtudományok elméleti művelőit is - hangsúlyozta dr. korom mihály igazságügyminiszter kedden a csepeli központi munkás fórum tanácskozásán, amelyen csepeli és más budapesti vállalatok több mint 100 dolgozójával találkozott.

/ folyt. köv./

18.30/ju

- 58 -

R⁰⁰

bb 67. / dr. korom ... 1. folyt./-ju

a rideg sándor művelődési otthonban nagy érdeklődéssel kísért tájékoztatót tartott időszerű jogalkotási és jogalkalmazási kérdésekről, s válaszolt a munkások kérdéseire. napjainkban sokat vitatott téma, hogy mennyi jogszabályra van szükség - mondotta a miniszter. kétségtelen, az utóbbi időszakban megélnékül a törvényhozó munka. ennek legfőbb mozgató rugója éppen az, hogy politikai, társadalmi, gazdasági, kulturális fejlődésünkben új szakaszhoz érkezünk. népünk, a xi. pártkongresszus utmutatásainak megfelelően a fejlett szocialista társadalom felépítésén munkálkodik. paragrafusainkat ennek megfelelően jónéhány területen korszerűsíteni kell, azért, hogy az állami akaratot kifejező jog hatékonyan töltse be szerepét a társadalom életében.

az élet minden területén sokféle módja, lehetősége van a dolgozóknak a közügyek intézésébe való bevonására. idetartozik a törvényalkotás demokratizmusának szélesítése is, a törvényalkotást megelőző társadalmi viták sora. állampolgáraink pedig mind nagyobb felelősséggel és érdeklődéssel vesznek részt e fórumok munkájában - mondotta a miniszter. az össznépi törvényalkotás gyakorlata az elfogadott normák végrehajtásában is bőven kamatozik. a dolgozók mindinkább magukénak érzik társadalmi életünk alapvető szabályait, mivel azok formálásában maguk is részt vettek.

a fórumon kérdést intéztek a miniszterhez azzal kapcsolatban: elégséges ,, fegyvernek ,, bizonyul-e a közérdekű bejelentésekről, javaslatokról és panaszokról idén hozott törvény a munkahelyi fogyasztóvédelmi bizottságok felállításáról szóló új törvény. a jog e tekintetben sem mindenható eszköz - hangsúlyozta válaszában dr. korom mihály. a jogosan megbírált munkahelyi vezető esetleges burkolt ,, visszavágási ,, módszere ellen a törvény, a munkahelyi kollektíva, a párt, állami és társadalmi szerv csak együtt nyújthat orvosságot. többen az ingatlanok állami elővásárlásáról szóló új paragrafusokkal kapcsolatban érdeklődtek: hatással lesz-e az ingatlanspekuláció megfékezésére. a válasz egyértelműen igenlő volt, hiszen a rendelkezés egyik fő célja éppen az; segítse elő, hogy az ingatlanok reális forgalmi értéken cseréljenek gazdákat a magántulajdonban lévő telkek és házas ingatlanok adás-vétele felett - az állam elővásárlási jogának biztosításával - bizonyos fokú állami ellenőrzés alakul ki. a munkás fórumon a továbbiakban számos kérdés hangzott el a közelmúltban módosított polgári törvénykönyv új rendelkezéseivel kapcsolatban, a jogalkalmazás, valamint az állami vállalatokról szóló törvénytervezet főbb célkitűzéseiről. /mti/

--

18.07/ju

- 59 -

R⁰⁰

bb 65. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 órától
18.00 óráig:

-ju la

1977. november 22.

30. nádaratás
31. megalakult a tszker
32. gyorsan kifizetődik a beruházás
33. tájékoztató a prágai bélyeg világkiállításról / 2. jav./
34. szovjet autótépitési miniszter budapesten
35. ungvári művészek tárlata nyíregyházán
36. kerekes györgy festőművész kiállítása
37. koszoruzások az ady centemárium alkalmából / 3. jav./
38. kiskereskedelmi forgalom /4. jav./
39. tanácskozás az agrár szakoktatásról
40. elhunyt fényes imre egyetemi tanár
41. befejezték a kukorica betakarítását két megyében
42. apró antal megnyitója /feloldásig embargós! /
43. óvári miklós beszéde /feloldásig embargós! / /5. jav./
44. pályakezdők fiatalok segítése
45. japán szintechnikai kiállítás
46. számítógéppont-avatás /6. jav./
47. a jogász szövetség választmányának ülése
48. tájékoztató légiforgalmi szakemberképzésről
49. papi békegyűlés
50. felavatták ady szobrát debrecenben
51. a zöldker központ sajtótájékoztatója
52. könnyűipar szervezési konferencia /7. jav./
53. elutazott jacques sourdille
54. hazaérkezett afrikából a szakszervezeti küldöttség
55. az országgyűlés kulturális bizottságának ülése
56. a lemp kb osztályvezetőjének látogatása
57. dénes zsófia - ady emlékére
58. budapesten ülésezik a varsói szerződés tagállamainak honvédelmi miniszteri bizottsága
59. juhász ferenc beszéde /feloldásig embargós/
60. országgyűlési képviselők látogatása a délpesti kórház építésénél
61. veteránok köszöntése
62. káldy zoltán nyilatkozata
63. a fővárosi vízművek közleménye
64. ady-est a szovjet kultúra házában
65. hírjegyzék

18.45/ju

--
- 60 -

bb 68. időjárásjelentés

-ju la

1977. november 22.

a meteorológiai intézet jelenti 1977. november 22-én,
kedden este:

hűvös, helyenként szeles idő

várható időjárás szerda estig: felhőátvonulások, záporokkal,
a magasabb fekvésű helyeken hózáporokkal, megélénkülő, helyenként
megerősödő északnyugati, északi szél. a legmagasabb nappali
hőmérséklet 4-8 fok között lesz. /mti/

bb 69. a szlovák kamarazenekar veszprémben

vid/kz-ju la

1977. november 22.

kedden megkezdődött veszprémben a téli hangverseny évad. a
petőfi színházban lezajlott nyitó koncerten szlovák kamara-
zenekar lépett közönség elé ludovit rajter vezényletével. az
est programjában jan cikker, rachmaninov és dvorzsák egy-egy
kompozíciója szerepelt. /mti/

bb 70. ady-diszünnepeg az erkel színházban

t ma/pá-ju la

1977. november 22.

ady endre születésének 100. évfordulója alkalmából az ady
endre emlékbizottság és a kulturális minisztérium kedden este
diszünnepeget rendezett az erkel színházban. az elnökségben
helyet foglalt aczél györgy, a minisztertanács elnökhelyette-
se, apró antal, az országgyűlés elnöke, az ady endre emlékbiz-
ottság elnöke, óvári miklós, a központi bizottság titkára, az
mszmp politikai bizottsága tagjai, traumann rezső, a z elnöki
tanács helyettes elnöke, kállai gyula, a hazafias népfrent or-
szágos tanácsának elnöke, szentágothai jános, a magyar tudomá-
nyos akadémia elnöke, polinszky károly oktatási miniszter, pozs-
gay imre kulturális miniszter, katona imre, a budapesti párt-
bizottság első titkára, kiss károly, a szakszervezetek országos
tanácsának alelnöke, illyés gyula, juhász ferenc, dobozy imre,
a magyar írók szövetségének elnöke, franyó zoltán romániai,
emil poleslav lukac szlovák, atanasz dalcsev és nevna sztefanova
bolgár, tadeusz fangrat lengyel és paszkal gilevszki jugoszlá-
viai költő és műfordító. az elnökségben foglal-
tak helyet a társadalmi és tömegszervezetek vezetői, valamint
kulturális és tudományos életünk jeles személyiségei. a diszün-
nepegen a budapesti külképviseletek számos vezetője és tagja
is megjelent.
/ folyt. köv./
19.25/ju

- 61 -

bb 70. / ady-diszünnepeég ... 1. folyt./-ju

a himnusz elhangzása után apró antal nyitotta meg a diszünnepeéget. beszédét bb 42. sz. kiadásunkon közöltük, az embargót feloldjuk.

ezt követően juhász ferenc kossuth-dijas költő emlékezett meg ady endréről.

beszédét bb 59-es számú hírnkben kiadtuk, az embargót feloldjuk.

ezután óvári miklós mondott beszédet.

a beszédet mai bb 43-as számú hírnkben kiadtuk. az embargót feloldjuk.

a diszünnepeég második részében kodály zoltán, bartók béla, reinitz béla, váry ferenc és szokolay sándor által megzenésített ady műveket adott elő a munkásörseég központi férfikara, a budapesti filharmóniai társaság zenekara, a magyar rádió és televízió énekkara. szokolay sándor és révész lászló vezényletével. ady endre verseit és prózai műveit neves előadó művészek tolmácsolták. /mti/

-.-

bb 71. f e l h a s z n á l h a t ó: 0.30 órától!

georges marchais budapestre érkezik

pá-ju bc la

1977. november 22.

kádár jánosnak, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága első titkárának meghívására november 24-én budapestre érkezik georges marchais, a francia kommunista párt főtitkára. /mti/

-.-

19.30/ju

- 62 -

1946

mmbb 72. a szerkesztőségek figyelmébe!

la/pá-ju la

1977. november 22.

a bb 43. számú hírré /óvári miklós beszéde/ az alábbi javításokat adjuk:

az első folytatás első bekezdésének 5. sorától a szöveg:

... izlésbeli, szemléletbeli különbségek.

a harmadik folytatás 1. bekezdésének alulról számított második sorában a szöveg helyesen:

... egész uj, mai magyar irodalmi kalamajka...

az ötödik folytatás első bekezdésének végén a szöveg:

... minden becsületes mai ember,,- mondotta ady endre.

a hatodik folytatás második bekezdésének alulról számított második sorában:

... népünk, az egész emberiség jelenének...

ugyancsak a hatodik folytatás 4. bekezdésének első sorában:

... szellemi alapjait erősíti...

végül a hatodik folytatás 5. bekezdésének második sorától a szöveg helyesen:

... azt a forradalmi folyamatosságot képviseli ...

/mti/

-.-

20.15/ju

- 63 -

2035

73. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 18 órától
zárásig

-ju la

1977. november 22.

- 66. dénes leó bucsuztatása /12. jav./
- 67. korom mihály a csepeli munkás fórumon
- 68. időjárásjelentés
- 69. szlovák kamarazenekar
- 70. diszünepség az erkel színházban
- 71. georges marchais budapestre érkezik /0.30 óráig embargós!/
72. javítások óvári miklós beszédére
- 73. hírjegyzék

- a 8. jav. az 59. sz. hirre,
- a 9. jav a 60m sz. hirre,
- a 10. jav. a 62. sz. hirre,
- a 11. jav. a 64. sz. hirre vonatkozott

/mti-

- v é g e -

készült az mti belföldi szerkesztőségében
a szerkesztőség vezetője: bajnok zsolt
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: halasi györgy
lakatos erzsébet

- 64 -

21.20/11

21²⁰

MTI

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

60.008
X

Belföldi hírek

1977. november 23. szerda

bb 1. tit-politikatudományi csoport alakul

i ug/pá-ju bc -cz

1977. november 23.

a tudományos ismeretterjesztő társulat budapesti szervezeté-
ben politikatudományi csoport létrehozását határozták el.
feladatairól jó ferenc szaktitkár az mti munkatársának elmon-
dotta:

- korunkban megnövekedett a politika szerepe az emberiség
létfelmételeinek kifejezésében és megoldásában, egyúttal a poli-
tikával kapcsolatos elméleti, tudományos vizsgálódások fellen-
dülését tapasztaljuk. egyre inkább látszanak, kialakulnak a
marxista politikatudomány körvonalai. e tudomány foglalkozik a
politikai felépítmény ideológiai és társadalomlélektani oldala-
inak és a politikai viszonyoknak, intézményeknek, szervezeteknek
az összességével, figyelembe véve mindezek társadalmi- történelmi
osztálymeghatározottságát, és dinamikus fejlődését. tanulmányozza
egyrészt a kollektív és az egyéni politikai tevékenységet, ezek
formáit, eszközeit, másrészt az e tevékenységet meghatározó tár-
sadalmi érdekeket, a politikát, mint a társadalom egészének sa-
játos funkciókkal rendelkező vezetési és szervezési módját.

/ folyt. köv./

- 1 -